

**§16a Miljøgodkendelse af husdyrbrug
Hellevadvej 17, 6240 Løgumkloster**

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	4
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	4
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE.....	5
1) Indretning og drift af anlæg	5
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	6
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	6
4) Lokalisering og landskab	6
5) Ammoniak	7
6) Lugt	7
7) Øvrige emissioner og gener	8
8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug	9
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	10
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	10
C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET	10
E og F. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT	10
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	11
VILKÅR	12
HØRINGER	16
KLAGEVEJLEDNING	16
BILAG	16

INDLEDNING

Filip Friis har den 20. december 2021 søgt om miljøgodkendelse på ejendommen Hellevadvej 17, 6240 Løgumkloster.

Godkendelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen (skema nr. 224227) med tilhørende bilag.

Godkendelsen indeholder først en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ejendommen, herunder afsnit der vedrører husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne. Til sidst er vilkårene for afgørelsen.

Der gives 6 års frist for udnyttelse af godkendelsen.

Historik

Ejendommen har en VVM-tilladelse fra 2004. Denne tilladelse bortfalder, når miljøgodkendelsen efter § 16a bliver udnyttet.

Miljøgodkendelse § 16a – 2022

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt for, at få godkendelse til at lave en ny plads til foder og kalvehytter, benyttelse af eksisterende betonplads til løbegård, opførsel af en ny gyllebeholder ved Haderslevvej samt opførsel af en ny kostald i forlængelse af den eksisterende stald.

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler 16.08.2022 miljøgodkendelse til husdyrbruget på Hellevadvej 17, 6240 Løgumkloster med de stillede vilkår.

Godkendelsen er meddelt jf. § 16a i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³. Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

4090 m² - spaltegulv med bagskyl eller ringkanal til malkekøer, kvier og stude.

342 m² - sengestald med fast gulv til malkekøer, kvier og stude.

343 m² - dybstrøelse til malkekøer, kvier og stude.

543 m² - dybstrøelse til kalve (0-6 mdr.)

Gødningsareal

1379 m² gødningsareal til flydende husdyrgødning.

Projekterede anlæg:

- Opførelse af en ensilage-/kalveplads på i alt ca. 2200 m², hvor der i den østlige del på ca. 1250 m² skal være mulighed for 500 m² kalvehytter. Pladsen adskilles evt. af en mur, hvor der kan opbevares ensilage, crimpet korn osv.
- Opførelse af en ny gyllebeholder på 5.000 m³.
- Opførelse af en ny kostald på ca. 4000 m².
- Indretning af løbegård på eksisterende betonplads. Løbegården fjernes når den nye kostald bygges.

Godkendelsen bygger på ansøgers miljøkonsekvensrapport med tilhørende bilag, herunder skema nr. 231989 version 2 indsendt via husdyrgodkendelse.dk. Se bilag 1.

Det er Tønder Kommunes vurdering, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder negativt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag I og IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Flemming Refsgaard
Miljømedarbejder

Kvalitetssikring:
Dorte Fabrin
Miljømedarbejder

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1) Bedriftsoplysninger

Navn: Holmsgaard
Hellevadvej 17, 6240 Løgumkloster
Ejendomsnr.: 5500004087
CVR: 40038795
CHR: 47473

2) Ansøger og ejer

Navn: Filip Mark Friis
Hellevadvej 17, 6240 Løgumkloster
Mobil: 29434208
E-mail: filipmarkfriis@gmail.com

3) Rådgiver:

Henriette Fries - LandboSyd
Tlf.: 20145333
E-mail: hef@landbosyd.dk

4) Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte

Ingen andre husdyrbrug med miljømæssig samdrift.

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af nedenstående figur og tabel.

Figur: Placering af stald og gødningsanlæg mv.

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal, staldsystem og dyretype
BBR 5-kostald	843 m ²	611 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
BBR 8-Goldkøer	358 m ²	120 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude 112 m ² dybstrøelse til malkekøer, kvier og stude
BBR 7-Småkalve	360 m ²	43 m ² dybstrøelse til kalve (0-6 mdr.)
BBR 2-ældre kvierstald	328 m ²	159 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
BBR 10 - Dybstrøelsesstald	244 m ²	231 m ² dybstrøelse til malkekøer, kvier og stude
Løbegård	342 m ²	342 m ² sengestald med fast gulv til malkekøer, kvier og stude
Ny stald	4000 m ²	3200 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
Ny kalveplads	1160 m ²	500 m ² dybstrøelse til kalve (0-6 mdr.)
Opbevaringslagre	Lagertype/gødningstype	Areal m ²
Gyllebeholder øst - 670 m ³	Flydende	218 m ²
Gyllebeholder vest - 1080 m ³	Flydende	251 m ²
Ny gyllebeholder - 5000 m ³	Flydende	910 m ²

Tabel: Ansøgt drift

Produktionsarealer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 9-10

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår til produktionsarealernes udformning og maximale størrelse. På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det at der er redegjort tilstrækkeligt for produktionsarealerne i 8-årsdrift, i nudrift og i ansøgt drift.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 10-12

Tønder Kommune vurderer:

Det fremgår af ansøgers oplysninger, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Tønder Kommune vurderer, at udbringningsteknikker og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området.

Vi vurderer, at der med ansøgers oplysninger og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 - side 10-13

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at der er redegjort tilstrækkeligt for de bygningsmæssige ændringer.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 13

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune er enig i ansøgers oplysninger om, at der ikke er miljømæssig forbindelse til andre husdyrbrug.

4) Lokalisering og landskab

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 13-18

Tønder Kommune vurderer:

Afstandskravene i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 er overholdt.

Det fremgår af ansøgers oplysninger, at kostalden vil blive opført i tilknytning til eksisterende bygninger. Eksisterende bygninger og beplantning vil skærme for store dele af anlægget. Der stilles vilkår til placering af kostalden samt til valg af materialer og farver.

Den nye gyllebeholder placeres i et intensivt dyrket landskab. Området er domineret af store og mellemstore landbrug. Landskabet rummer desuden enkelte andre tekniske anlæg (højspændingsledninger og vindmøller).

Tønder Kommune har undersøgt om gyllebeholderen skal ligge indenfor relevante udpegninger, afstandskrav, fredninger m.v. i kommuneplanen, naturbeskyttelsesloven, planloven, museumsloven eller skovloven. Gyllebeholderen skal ikke ligge indenfor udpegninger omfattet af ovenstående.

Da gyllebeholderen skal placeres i det åbne land stilles der jf. § 36 i godkendelsesbekendtgørelsen vilkår om afskærmende beplantning, samt om at den skal

rives ned, såfremt at den ikke længere er nødvendig for ejendommens drift. Der stilles også vilkår om at en eventuel teltoverdækning skal være lysegrå.

Med de stillede vilkår om placering, materialer, farver og beplantning vurderes det, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og at de nye bygninger ikke vil virke forstyrrende i landskabet.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur ligger i Draved Skov ca. 7,5 km sydvest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauets nedre grænse på 0,2 kg N/ha/år totalt.

Nærmeste kategori 2 natur er en mose ca. 6 km sydvest for husdyrbruget. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år totalt.

Indenfor en afstand af 1000 m til husdyrbruget er der 4 kategori 3 naturområder. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at merdepositionen fra husdyrbruget i alle tilfælde ligger under beskyttelsesniveauet på 1 kg N/ha/år.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Indenfor en afstand af 1000 m til husdyrbruget ligger desuden 3 søer og 2 enge som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at ingen af naturområderne vil modtage en merdeposition > 1 kg N/ha/år.

På baggrund af ovenstående vurderes det ansøgte ikke at give anledning til tilstandsændringer af naturområderne.

6) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugtgeneafstanden:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Hellevadvej 15	0	FMK	128,4	128,4	166,3	Ja
 Haderslevvej 1	0	NY	418,9	418,9	792,3	Ja
 Bedsted Ejerlav, Bedsted	0	NY	603,8	603,8	766,7	Ja
 Bedsted Ejerlav, Bedsted	0	NY	603,8	603,8	912,2	Ja

Tabel: Lugtberegning

Ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af lugtbeskyttelsen.

Tønder Kommune vurderer:

Beregningerne viser, at lugtgenekriteriet er overholdt. På den baggrund vurderer vi at der er taget tilstrækkelige hensyn til de omkringboende.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 26

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Vi vurderer at vilkåret er tilstrækkelige til at sikre omgivelserne mod væsentlige støjgener.

Rystelser og vibrationer

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 26-27

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af husdyrbrugets placering vurderes rystelser og vibrationer ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne.

Støv

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 27

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støvgener, og at støv kun i sjældne tilfælde f.eks. i forbindelse med høst vil give anledning til gener uden for ejendommen. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 27-28

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om hygiejniveau og bekæmpelse så risiko for tilhold af skadedyr reduceres.

Det vurderes, at husdyrbruget vil sørge for god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 28

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune vurderer, at husdyrbruget har taget tilstrækkelige hensyn til omkringboende og miljøet, således at transporterne ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller udgør en unødigt risiko for miljøet. Der stilles derfor ingen vilkår.

Lys

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 27

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Vi vurderer, at der med de stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 35-36

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den almindelige daglige drift, stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning og vilkår til opbevaring og håndtering af affald og brændstof mm. Der stilles endvidere vilkår om at tagnedsløbsbrønde skal sikres så gylle og ensilagesaft mv. ikke kan afledes til drænsystemet ved uheld.

Vi vurderer, på den baggrund, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Kemikalier og pesticider

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 30

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om at kemikalier opbevares indendørs på fast og tæt bund uden afløb.

På baggrund af ansøgers oplysninger og det stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget opbevarer kemikalier og pesticider forsvarligt.

Olie og brændstof

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 30

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af olie og brændstof reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i nogen grad sikrer mod forurening. For at undgå olieforurening, er der stillet vilkår om, at påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme og at brændstofftanke skal stå på fast og tæt bund, så eventuelt spild kan opsamles.

Egenkontrol og management

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 12

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om egenkontrol på ejendommen.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes godt landmandskab med hensyn til management.

8) Reststoffer, affald og ressourceforbrug

Spildevand

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 32

Tønder Kommune vurderer:

På baggrund af ansøgers oplysninger vurderes det, at husdyrbrugets opbevaring og håndtering af spildevand er forsvarlig. Der stilles derfor ingen vilkår.

Affald og døde dyr

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 28-29

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om opbevaring af fast og flydende affald. Under forudsætning af, at vilkårene om affaldshåndtering, egenkontrol og ressourceforbrug overholdes, og affald i øvrigt bortskaffes ifølge kommunens affaldsregulativ, vurderer vi, at der tages tilstrækkelige hensyn til omgivelserne, og at mulighederne for genanvendelse og recirkulation udnyttes.

Energiforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 30-31

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om skift til lavenergibelysning, når eksisterende er udtjente. Der stilles desuden vilkår om egenkontrol af energiforbruget.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund, at der anvendes energibesparende foranstaltninger på ejendommen.

Vandforbrug

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 31-32

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer og registrering af vandforbruget.

På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1 – side 34-35

Tønder Kommune vurderer:

Tønder Kommune har fastlagt et BAT-emissionsniveau på 6.615 kg N/år ud fra bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget udgør netop 6.615 kg N/år.

BAT-kravet er opfyldt ved de anvendte staldsystemer og ved at ejendommen drives økologisk. Kravet fastholdes ved, at der stilles vilkår om gulvsystemernes indretning samt om økologisk drift.

Tønder Kommune vurderer på den baggrund at BAT er overholdt.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Afstanden fra husdyrbruget til landegrænsen er ca. 20 km.

Tønder Kommune vurderer:

Det vurderes alene på baggrund af afstanden, at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

C. OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

Husdyrbruget er ikke et IE-husdyrbrug.

E og F. OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Ved en ansøgning om godkendelse efter husdyrlovens § 16 a, skal ansøgningsmaterialet kunne udgøre en miljøkonsekvensrapport. Kommunen skal gennemgå og bruge rapporten. Tønder Kommune har gennemgået rapporten og har brugt oplysninger i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ansøgers ikke tekniske resume af miljøkonsekvensrapporten fremgår af bilag 1 – side 6-7.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Habitatvurdering

Ejendommen er beliggende ca. 7,5 km nordøst fra nærmeste Natura 2000 habitatområde Draved Skov.

Beregninger i ansøgningssystemet viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget vil udgøre 0,0 kg N/ha/år efter udvidelsen.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke kan få negativ virkning på Natura 2000 området, herunder de arter og naturtyper, som området er udpeget for at beskytte. Vi vurderer også, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for området som følge af ammoniak.

Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i fuglebeskyttelsesområde. Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Draved Skov der ligger ca. 7,5 km mod sydvest. Det vurderes, alene på grund af afstanden, at projektet på Hellevadvej 17 ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

Når godkendelsen udnyttes skal vilkårene overholdes. Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Det tilladte produktionsareal må maksimalt være som angivet i nedenstående tabel. Staldsystem og dyretypen skal være som angivet i tabellen (placering fremgår af figuren med situationsplan under tabellen):

Staldafsnit	Stald m ²	Produktionsareal, staldsystem og dyretype
BBR 5-kostald	843 m ²	611 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
BBR 8-Goldkøer	358 m ²	120 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
		112 m ² dybstrøelse til malkekøer, kvier og stude
BBR 7-Småkalve	360 m ²	43 m ² dybstrøelse til kalve (0-6 mdr.)
BBR 2-ældre kviestald	328 m ²	159 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
BBR 10 - Dybstrøelsesstald	244 m ²	231 m ² dybstrøelse til malkekøer, kvier og stude
Løbegård	342 m ²	342 m ² sengestald med fast gulv til malkekøer, kvier og stude
Ny stald	4000 m ²	3200 m ² sengestald med spalter (kanal, bagskyl el. ringkanal) til malkekøer, kvier og stude
Ny kalveplads	1160 m ²	500 m ² dybstrøelse til kalve (0-6 mdr.)

Opbevaringslagre	Lagertype/gødningstype	Areal m ²
Gyllebeholder øst - 670 m ³	Flydende	218 m ²
Gyllebeholder vest - 1080 m ³	Flydende	251 m ²
Ny gyllebeholder - 5000 m ³	Flydende	910 m ²

Figur: Situationsplan

2. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
3. Husdyrbruget skal have økologisk autorisation.

Stalde og anlæg

4. Den nye kostald og den nye plads til kalvehytter mv. skal placeres som angivet på situationsplanen i vilkår 1.
5. Staldene skal indrettes med det staldsystem der fremgår af vilkår 1 og med et produktionsareal der ikke overstiger det areal der er angivet i vilkår 1.
6. Den nye gyllebeholder skal placeres som angivet på nedenstående figur:

Gødningsopbevaring og -håndtering

7. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
8. Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn.
9. Hvis der forekommer spild af husdyrgødning skal det straks opsamles.

Landskabelige hensyn

10. Den nye kostald skal opføres i afdæmpede farver og ikke reflekterende materialer, der svarer til farverne på de eksisterende bygninger.
11. Den nye gyllebeholder, der placeres uden tilknytning til det eksisterende anlæg, skal fjernes, hvis den ikke længere er nødvendig for ejendommens drift.
12. Såfremt den nye gyllebeholder overdækkes skal teltdugen være lysegrå.

13. Der skal etableres afskærmende beplantning den førstkommande plantesæson, efter at den nye gyllebeholder er opført. Beplantningen skal vedligeholdes og eventuelt udgåede træer og buske skal løbende erstattes. Den afskærmende beplantning skal placeres som angivet med grønt på figuren i vilkår 6.
14. Beplantningen skal være et to rækket læhegn bestående af egnskarakteristiske hjemmehørende træer og buske, f.eks. hvidtjørn, seljærn, hassel eller havtorn. Imellem planterne skal der være en afstand på ca. 1,5 m. Den indvendige række planter plantes min. 5 m fra gyllebeholderen.

Støj

15. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Fluer og skadedyr

16. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
17. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lys

18. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Driftsforstyrrelser og uheld

19. Tagnedløbsbrønde og lignende, der ligger inden for 25 m fra løbegården, gyllebeholderne, ensilagepladserne og pladserne til kalvehytter skal sikres, så der i forbindelse med uheld ikke kan afledes gylle eller pladsvæske til drænsystemet.

20. Hvis der opbevares flydende gødning, flydende mineraler, flydende kemikalier eller lignende, skal det opbevares i beholdere, der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Det område, hvor beholderne står, skal udformes, så den flydende væske tilbageholdes, hvis der sker uheld med beholderne.

Kemikalier og pesticider

21. Kemikalier skal opbevares indendørs, hvor underlaget har fast bund og er uden afløb.

Olie og brændstof

22. Påfyldningspistol for olie skal være forsynet med automatisk lukkemekanisme.
23. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol og management

24. Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal.
25. Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
- Forbrug af el, vand og brændstof

Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Spildevand

26. Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Affald

27. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning, og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
28. Fast farligt affald skal opbevares indendørs på fast og tæt bund.

Energiforbrug

29. Der skal foretages en årlig opgørelse af forbruget af el og brændstof.
30. Der skal skiftes til lavenergibelysning i stalde og lade, når de eksisterende lyskilder er udtjente.

Vandforbrug

31. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.
32. Der skal foretages en årlig opgørelse af husdyrbrugets vandforbrug.

HØRINGER

Idehøring

Ansøgningen blev 11. maj 2022 annonceret i 14 dage på <https://dma.mst.dk/>.

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at de personer, som skal høres i sagen, er ansøger og ejere/lejere af bebyggelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på 542 meter. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det, der er søgt om, har underordnet betydning for naboen.

Der er ingen naboer der grænser op til ejendommen matrikulært som også ligger udenfor lugtkonsekvenszonen. Derfor vil ingen andre naboer end dem indenfor lugtkonsekvenszonen blive orienteret.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest tirsdag den 13. september 2022.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Idet godkendelsen omfatter byggeri uden tilknytning til eksisterende bebyggelse, må den ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, og en klage vil have opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

BILAG

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport fra ansøger

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

**Hellevadvej 17
6240 Løgumkloster**

Ansøgning om udvidelse af betonplads til kalve og siloplads,
gyllebeholder, løbegård og ny stald

Skema 224227 i Husdyrgodkendelse.dk

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)

Ansøger og ejer	Holmsgaard (Filip Mark Friis) Hellevadvej 17 6240 Løgumkloster e-mail: filipmarkfriis@gmail.com
Husdyrbrugets adresse	Hellevadvej 17 6240 Løgumkloster
CVR-nummer	40038795
CHR-nummer	47473
Kommune	Tønder Kommune
Ejendomsnummer	5500004087
Matrikel-nr.	Matrikel: 11 - Alslev, Højst Matrikel: 280 - Alslev, Højst Matrikel: 161 - Mårbæk, Bedsted Matrikel: 167 - Mårbæk, Bedsted Matrikel: 172 - Mårbæk, Bedsted Matrikel: 174 - Mårbæk, Bedsted
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Lejet ejendom: Bjergvej 15, 6240 Løgumkloster
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	224227
Konsulent	Henriette Fries LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa E-mail: hef@landbosyd.dk Tlf.: 20145333

Forord / læsevejledning

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Hellevadvej 17, 6240 Løgumkloster.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion og de ansøgte ændringer. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ og er en videreudvikling af Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. Det er valgt at samle beskrivelserne og vurderingerne i samme afsnit. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen. I afsnit, hvor der er behov for at foretage en vurdering af påvirkningen af det omgivende miljø, afsluttes afsnittet med en vurdering heraf. I afsnit hvor der kun står faktuelle oplysninger og der ikke er behov for en vurdering, er dette udeladt.

Tabeller og figurer (skærmdumps fra Husdyrgodkendelse.dk) samt kort tegnet af LandboSyd i AgroGIS er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Til miljøkonsekvensrapporten er der ud over de indsatte bilag sidst i dokumentet indsendt bilag til kommunen i form af regneark for kapacitetsberegning. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre selve miljøkonsekvensrapporten med indbyggede bilag i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningen og miljøgodkendelsen.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 2256 af 29/12/2020

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5)	1
Forord / læsevejledning	2
1. Indledning	5
1.1 <i>Metode og manglende viden (F6)</i>	5
2. Ikke-teknisk resume (E2, F9)	6
3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø	8
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)</i>	8
3.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	9
3.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	10
3.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	12
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a)</i>	13
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	13
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4)</i>	13
3.4.1 <i>Jordarealer og jordbund (F1b-d, F4, F5b)</i>	18
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d)</i>	18
<i>Kategori 1 natur</i>	20
<i>Kategori 2 natur</i>	20
<i>Kategori 3 natur og §3 områder</i>	21
3.6 <i>Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)</i>	22
3.7 <i>Lugtmission (B6, B4, E1b)</i>	25
3.8 <i>Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F5c, F8)</i>	26
3.8.1 <i>Støj (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	26
3.8.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	26
3.8.3 <i>Støv (B7, E1b)</i>	27
3.8.4 <i>Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d, F5c)</i>	27
3.8.5 <i>Skadedyr (B7, E1b)</i>	27
3.8.6 <i>Transporter (B7, E1b)</i>	28
3.9 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)</i>	28
3.9.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	28
3.9.2 <i>Affald (B8, F1d, F5c)</i>	29
3.9.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	30
3.9.4 <i>Råvarer (B7)</i>	30
3.9.5 <i>Energiforbrug (B8, F1c)</i>	30
3.9.6 <i>Vandressourcen og vandforbrug (B8)</i>	31
3.9.7 <i>Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)</i>	32
3.10 <i>Klima (F4, F5f)</i>	33

3.11	Forslag til egenkontrol (B7).....	35
3.12	BAT-ammoniakemission (B9, F5g)	35
3.13	Risiko for ulykker og katastrofer (F5d, E1c, F7, F8)	36
3.14	Overvågning (F7).....	37
3.15	Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d).....	38
3.16	Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e).....	38
3.17	Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)	39
4.	Oplysninger om konsulenten (E3).....	40
5.	Konklusion	40
6.	Referenceliste (F10).....	40
7.	Bilag.....	41

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer ændringen af det økologiske kvæghold på Hellevadvej 17, 6240 Løgumkloster.

Ansøger ønsker, at

- etablere en større betonplads, hvor der i den østlige del skal være mulighed for 500 m² kalvehytter. Betonpladsen adskilles evt. af en mur, hvor der kan opbevares ensilage, crimpet korn osv på.
- Opføre en ny gyllebeholder på 5.000 m³ ved Haderslevvej
- Opføre en ny kostald
- Udnytte eksisterende betonplads som løbegård. Når kostalden etableres, fjernes løbegården.

De nuværende kalvehytter vil blive flyttet over på den nye betonplads/kalveplads.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra ansøger Filip Friis, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

1.1 Metode og manglende viden (F6)

Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk anvendt. Forudsætningen for beregningen af ammoniak- og lugtemissionen fra stalde og lagre, tager afsæt i emissionsfaktorerne i Husdyrbruglovens bilag 3.

Husdyrgodkendelse.dk beregner lugtgeneafstande ud fra standardiserede kurver udarbejdet på baggrund af OML-beregninger (OML = Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller). De standardiserede kurver tager udgangspunkt i standardstalder, normal ventilation og standardomgivelser.

Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver beregnet med OML-DEP, som er en variant af OML-modellen).

I forhold til drivhusgasemissioner så foreligger der for landbrug ikke præcise redskaber til kvantificering af drivhusgasemissioner, specielt ikke for metan og lattergas.

2. Ikke-teknisk resume (E2, F9)

Det er valgt at skrive et læsevenligt resume, der beskriver de væsentligste forhold på husdyrbruget og ændringer som følge af ansøgningen frem for at skrive et resume af de enkelte underpunkter i miljøkonsekvensrapporten.

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Hellevadvej 17 ved Bested. Husdyrbruget er et økologisk malkekvæghold.

Ansøgningen er indsendt for, at få godkendelse til at lave en ny plads til foder og kalvehytter, benyttelse af eksisterende betonplads til løbegård, opførsel af en ny gyllebeholder ved Haderslevvej samt opførsel af en ny kostald i forlængelse af den eksisterende stald.

Landskabelige forhold

Ejendommen ligger på Hellevadvej 17 ved Bedsted, og ejendommen vil fremstå som en samlet enhed. Dog placeres den ansøgte gyllebeholder i det åbne land ved Haderslevvejen. Rundt om gyllebeholderen vil der blive beplantet, således at den skjules.

Potentielle gener

Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenæafstandene overholdes.

Støj og vibrationer fra selve husdyrbrugets faste bygninger og installationer vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer, idet de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs.

Fluer og skadedyr bekæmpes, mens døde dyr overdækkes og opbevares ved eksisterende stald, hvilket vurderes ikke at medføre væsentlig gene for naboer.

Transport til og fra ejendommen sker ved indkørslen fra Hellevadvej.

Husdyrbruget herunder staldene og plansiloer ligger ca. 50 meter fra nærmeste nabo. Ved de generelle bestemmelser til indretning og drift af husdyrbrug og de stillede vilkår i miljøgodkendelsen, vurderes det samlet at dyreholdet ikke vil medføre væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Husdyrgødning

Der produceres gylle og dybstrøelse, og dette udbringes på markerne af maskinstation. Gyllen leveres fremadrettet til biogasanlæg.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med.

Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt merdepositionskravet til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget har en ammoniakfordampning over 3500 kg NH₃-N/år, er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger. Der er desuden faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT.

Alternative løsninger og 0-alternativ

I ansøgningsprocessen er der drøftet forskellige placeringer og indretningsmuligheder for betonpladsen, gyllebeholderen og stalden.

0-alternativet er, at ejendommen drives videre efter vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse. Husdyrbruget vil ikke skulle revurderes, da det ikke er et IE-husdyrbrug og kravene til totaldepositionskravene for kategori 1- og 2-natur er overholdt.

Alternativer til teknologi og foranstaltninger

Af væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger er mulighederne for indførelse af teknologi på økologiske bedrifter begrænset.

Skrab af spaltearealet er ikke længere en teknologi, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, hvorfor det ikke er muligt at opnå en ammoniak-reducerende effekt af denne.

Installering af et forsøringsanlæg til forsuring af gyllen er ikke en mulighed, da bedriften drives økologisk, og gylleforsuring ikke er godkendt i økologisk produktion. Den eneste mulighed for at indføre en ammoniakbegrænsende foranstaltning er ved at overdække de eksisterende gylletanke, dette er dog fravalgt som et ammoniak reducerende virkemiddel, da BAT er overholdt.

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet efter kommunens anvisninger.

Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtmission og -deposition og eventuelle gener i forbindelse med støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter. Endvidere beskrives husdyrbrugets forbrug af naturressourcer og affaldsproduktion.

Hvor det er relevant efterfølges emnerne af en vurdering af det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, E1a, F1a-c)

Husdyrbrugets bygningssæt ligger samlet på den nordlige side af Hellevadvej ved Bedsted. Husdyrbruget drives økologisk. Stuehuset og en del af de ældste staldbygninger er jf. BBR opført i 1880. De øvrige staldbygninger er fra perioden 1985-2009. Bygninger m.v. ses af figur 1, samt af bilag 1.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde, opbevaringsanlæg og ny gyllebeholder ved Haderslevvej m.v.

3.1.1 Produktionsarealer

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden.

8 års drift og nudrift

Den gældende produktionstilladelse er en VVM-screening fra den 18. marts 2004. Denne screening giver tilladelse til et dyrehold på 130 malkekøer og 130 kvier/stude svarende til 199 DE.

Ved gennemgang af Tønder Kommunes webarkiv, fremgår der flere kortbilag der viser indretningen af stalddanlægget siden 1990'erne.

Af byggesagen for BBR 10 fremgår det, at der har været dybstrøelse i stalden siden opførelsen af stalden. For stald BBR 2 fremgår det, at der har været spalter i stalden siden 1996. BBR 8 har siden 1996 været indrettet med spalter, mens en ombygning af BBR 5 er godkendt i 2003.

Produktionsarealerne for 8 års driften og nudriften fremgår af nedenstående Tabel 1.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
BBR 5 - kostald	843	Naturlig ventilation	3 m	(#373956) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	611
BBR 8 - Goldkøer	358	Naturlig ventilation	3 m	(#373954) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	120
				(#373952) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	112
BBR 7 - Småkalve	360	Naturlig ventilation	3 m	(#373950) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	43
BBR 2 - ældre kvierstald	328	Naturlig ventilation	3 m	(#373948) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	159
BBR 10 - Dybstrøelsesstald	244	Naturlig ventilation	3 m	(#373946) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	231
Kalvehytter 1+2	570	Naturlig ventilation	3 m	(#373944) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	83
Kalvebokse	61	Naturlig ventilation	3 m	(#373960) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	34
Sum						1393

Tabel 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer, tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgt drift

Produktionsarealerne er målt op i januar 2021 af miljørådgiver Henriette Fries. Placering af produktionsarealerne fremgår af bilag 2. Ligeledes fremgår produktionsarealerne i de eksisterende stalde og ny stald af nedenstående Tabel 2.

Der søges om følgende:

- 500 m³ produktionsarealer til kalve
- Betonplads til kalve og planlager
- Løbegård på 342 m² med fast gulv. Der laves en opkant rundt om pladsen, så overfladevand ikke kan løbe ud over siderne.
- Ny kostald på 3200 m² produktionsareal med spalter/sengestald

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Klodehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
BBR 5 - kostald	843	Naturlig ventilation	3 m	(#373936) Mælkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagsky) eller ringkanal)	0	611
BBR 8 - Goldkøer	358	Naturlig ventilation	3 m	(#373938) Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	112
				(#373937) Mælkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagsky) eller ringkanal)	0	120
BBR 7 - Småkalve	360	Naturlig ventilation	3 m	(#373939) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	43
BBR 2 - ældre kviestald	328	Naturlig ventilation	3 m	(#373940) Mælkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagsky) eller ringkanal)	0	159
BBR 10 - Dybstrøelsesstald	244	Naturlig ventilation	3 m	(#373941) Mælkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	231
Løbegård	342	Naturlig ventilation	3 m	(#478598) Mælkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	342
Ny stald	4000	Naturlig ventilation	3 m	(#476948) Mælkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagsky) eller ringkanal)	0	3200
Ny kalveplads	1160	Naturlig ventilation	3 m	(#478600) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	500
Sum						5318

Tabel 2: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer, Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 3. For opbevaringsanlæg er 8 års driften og nudriften ligeledes identiske. Der ønskes opført en ny gyllebeholder på 5.000 m³ i det åbne land i ansøgt drift.

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder, øst	Flydende				218
Gyllebeholder, vest	Flydende	1100 m2			251
Ny gyllebeholder	Flydende				910
Nudrift					
Gyllebeholder, øst	Flydende				218
Gyllebeholder, vest	Flydende	1100 m2			251
8 års drift					
Gyllebeholder, øst	Flydende				218
Gyllebeholder, vest	Flydende	1100 m2			251

Tabel 3 Opbevaringsanlæg på Hellevadvej 17

Ny gyllebeholder

Ansøger ønsker at etablere en 5.000 m³ gyllebeholder. Formålet med opførelse af en ny beholder er, at den skal modtage afgasset gylle fra biogasanlægget. Størstedelen af ansøgers udbringningsarealer befinder sig omkring Bedsted, og for at mindske gyllekørslen og udnytte de eksisterende adgangsforhold, ønskes gyllebeholderen placeret tæt på Haderslevvej.

Gylletanken vil få en kapacitet på 5.000 m³ gylle, en diameter på ca. 34 meter og en højde over jorden på 2 meter. Gylletanken bliver overdækket med en teltdug, og højden fra beholderens kant til toppen af teltet bliver cirka 7,5 meter. I alt en cirka højde på 9,5 meter. Teltdugen vil blive grå.

Placering

Ansøger ønsker, at gyllebeholderen skal ligge ud mod Haderslevvej. Placeringen er valgt, dels for at skåne nabobeboelserne for unødigt kørsel med afgasset gylle samt en placering i nærheden af udbringningsarealerne. Placeringen ud mod Haderslevvej vil give bedre tilkørselsforhold til gyllebeholderen, for lastbilerne der kommer med returgyllen fra biogasanlægget, set i forhold til en placering på ejendommen.

Figur 2, Billede af lokaliteten hvor gyllebeholderen ønskes etableret, ved indkørsel til Haderslevvej mod nord.

Tilkørselsvejen ses af bilag 4. Foran den sydlige del af gyllebeholderen vil der blive anlagt en forplads. Denne plads skal benyttes til, at lastbilerne fra biogasanlægget kan vende og læsse gylle af.

Gyllebeholderens erhvervsmæssig nødvendighed er beskrevet i afsnit 3.4.

Kapacitet

Den forventet produktion på 140 køer med kalve (uden den nye stald), giver en beregnet gylleproduktion på 3.847 m³ gylle. Ved udvidelse med en ny stald med en samlet produktion på 400 køer, vil den samlede mængde gylle være på 11.221 m³ gylle.

Regnvand fra det befæstede areal ved plansiloerne vil blive ledt til den eksisterende pumpebrønd, hvorfra det ledes til den sydlige gyllebeholder. Det eksisterende areal er opmålt til ca. 2.400 m², mens den nye betonplads er cirka 2.000 m². Dette giver en samlet vandmængde på cirka 4500 m³ pr. år.

Løbegården er opmålt til 342 m², og regnvandet herpå ledes til de eksisterende gyllekanaler i kostalden.

På Hellevadvej er der to gyllebeholdere med en samlet kapacitet på cirka 1.770 m³ plus den nye gyllebeholder på 5.000 m³ samt 1200 m³ under stalde, forbeholder og en lejet beholder på Visbjergvej 38, hvilket giver henholdsvis 11,2 mdr.

Husdyrgødningen skal leveres til biogasanlæg, hvorefter biogasanlægget leverer returgyllen ud til den nye gyllebeholder som kommer til at ligge tæt på udbringningsarealerne, således at transporterne med gylle minimeres.

Dybstrøelsen vil ligeledes blive leveret til biogasanlæg. Hvis dybstrøelsen ikke afhentes af biogasanlæg, udbringes dybstrøelsen fra dybstrøelsesstalden direkte ud på markerne jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser om oplag af husdyrgødningsbaseret kompost ved at blive bragt i markstak.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet (ved 140 køer) opfyldes ved opbevaring i de eksisterende gyllebeholder samt den nye ansøgte. Når den nye stald opføres vil ansøger, skulle ud og leje mere opbevaringskapacitet.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbrugets opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til det forventede dyrehold på 140 køer i første omgang. Opbevaringskravet på 9 måneder er et lovkrav og skal opfyldes uanset, hvilke vilkår der eventuelt stilles i en miljøgodkendelse.

3.1.3 Drift af anlægget

Driften af husdyrbruget varetages af ansøger og dennes medarbejdere. Driften af husdyrbruget er beskrevet under de følgende punkter i denne rapport, men derudover kan det nævnes, at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Gyllepumpningen overvåges og der tjekkes først om der er plads i gyllebeholderne
- Der er sundhedsrådgivning af kvægbesætningen
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagting
- Der føres journal over medicinforbrug
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Slukningsudstyr kontrolleres årligt.
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for bedriften

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, F1b-c, F5a)

Der opføres en ny betonplads, hvor der skal være foderopbevaring og kalvehytter. Derudover ønskes den eksisterende betonplads nord for kostalden inddraget som løbegård. I den forbindelse vil pladsen blive sikret med en opkant, således at overfladevand ikke løber ud til siderne, men ind i gyllekanalerne i kostalden.

Øst for ejendommen ønskes en ny gyllebeholder opført, mens den eksisterende kostald ønskes udvidet.

Etablering af den nye betonplads forventes, at blive igangsat i foråret 2022. Selve anlægs- og byggefasen forventes, at tage ca. 2 måneder. Dernæst ønsker ansøger at etablere gyllebeholderen, mens udvidelsen af kostalden forventes at ske om 4-5 år.

Selve byggefasen vil ansøger koordinere i samarbejde med entreprenøren. Inden byggeriet påbegyndes, vil ansøger indhente de fornødne tilladelser såsom byggetilladelse, spildevandtilladelse osv.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

Ansøger driver foruden denne ejendom, også husdyrproduktionen på Bjergvej 15 fra den 1. april 2022. Der vil være malkekøer på begge ejendomme, og der vil blive flyttet dyr mellem Hellevadvej 17 og Bjergvej 15.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrproduktionen ikke er produktionsmæssig sammenhængende med andre husdyrbrug.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, F1a, F4)

Erhvervsmæssig nødvendighed

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §34 stk. 3, at nye bebyggelser skal vurderes om de er erhvervsmæssige nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Miljøstyrelsen skriver, at vurderingen af byggeriets erhvervsmæssige nødvendighed skal ved behandling af ansøgninger efter husdyrbruglovens regler ske med udgangspunkt i, hvad der er nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom, og ikke ud fra hvad der er nødvendigt for bedriften som helhed.

Og Miljø- og Fødeklagenævnet anfører i afgørelsen 20/01063, at vurderingen af ansøgninger om opførelse af erhvervsmæssigt nødvendige bygninger skal ske med skyldigt hensyn til, hvad der er økonomisk og funktionelt muligt og forsvarligt.

Husdyrbruget er anført som en landbrugsejendom, og denne ansøgning anses som erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Udvidelse af betonpladsen, plansilo og inddragelse af løbegården nord for eksisterende kostald, anses som erhvervsmæssig, da ansøger har brug for bedre forhold til kalvene, samt muligheden for at give køerne adgang til udeareal, da ansøger leverer mælk til hjerteordning 3. Derudover vurderes det, at pladserne har en rimelig størrelse, set i forhold til den generelle landbrugsproduktion på husdyrbruget.

Udvidelse af kostalden er en del af ansøgers strategi, til at kunne have alle malkekøerne på ejendommen.

Det vurderes, at betonpladsen, løbegård og kostalden ligger i tilknytning til ejendommens øvrige bebyggelsesarealer, idet bebyggelsen naturligt opleves som have tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer.

Opførelse af gyllebeholderen ligger ikke i tilknytning til hidtidige bebyggelsesarealer. Opførelse af gyllebeholderen med teltoverdækning anses for, at være nødvendig for den jordbrugsmæssige udnyttelse af ejendommens drift. Det samlede areal for ejendommen er på cirka 110 ha, mens der samlet drives 800 hektar på arealer rundt om Bedsted.

Den nye gyllebeholder betragtes som en nødvendighed for at kunne modtage en optimal gylle fra biogasanlægget samt mindske omkostningerne til udbringning.

Landskab

Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- eller kommuneplanlagt område sydvest for Bedsted i Tønder Kommune. Ifølge kommuneplan 2017-2029 for Tønder Kommune ligger husdyrbruget indenfor områder, med følgende udpegninger:

- Eksisterende værdifuld natur
- Særligt værdifulde landbrug
- Skovrejsningsområde
- Drikkevandsinteresser

Området omkring husdyrbruget er kendetegnet ved et overvejende fladt landbrugslandskab. Oplevelsen af landskabet er tæt knyttet til områdets hegn, der inddeler det intensivt dyrkede landskab i mellemstore til store enheder. Ejendommen ligger tilbagetrukket fra Hellevadvej og Haderslevvej, og ejendommen er omkranset af større træer, hvorfor ejendommen visuelt synes mindre fra vejen.

Gyllebeholderen bliver etableret ved indkørslen fra Haderslevvej med beplantninger, se figurene nedenfor.

Figur 3, placering af gyllebeholder med forslag til beplantning.

Figur 4, Indsigt fra Haderselvvej mod ejendommen. Ejendommen skjules af den eksisterende beplantning.

Vurdering

Den nye placering af betonpladsen, udvidelsen af plansiloerne, løbegård og udvidelsen af kostalden vil ske i umiddelbar nærhed af de eksisterende bygninger. Den eksisterende beplantning i området vil skærme for store dele af anlægget. Derudover vil de eksisterende stalde skærme for en del af ny opførslen. Hele bygningsmassen vil fortsat komme til at syne som en samlet masse.

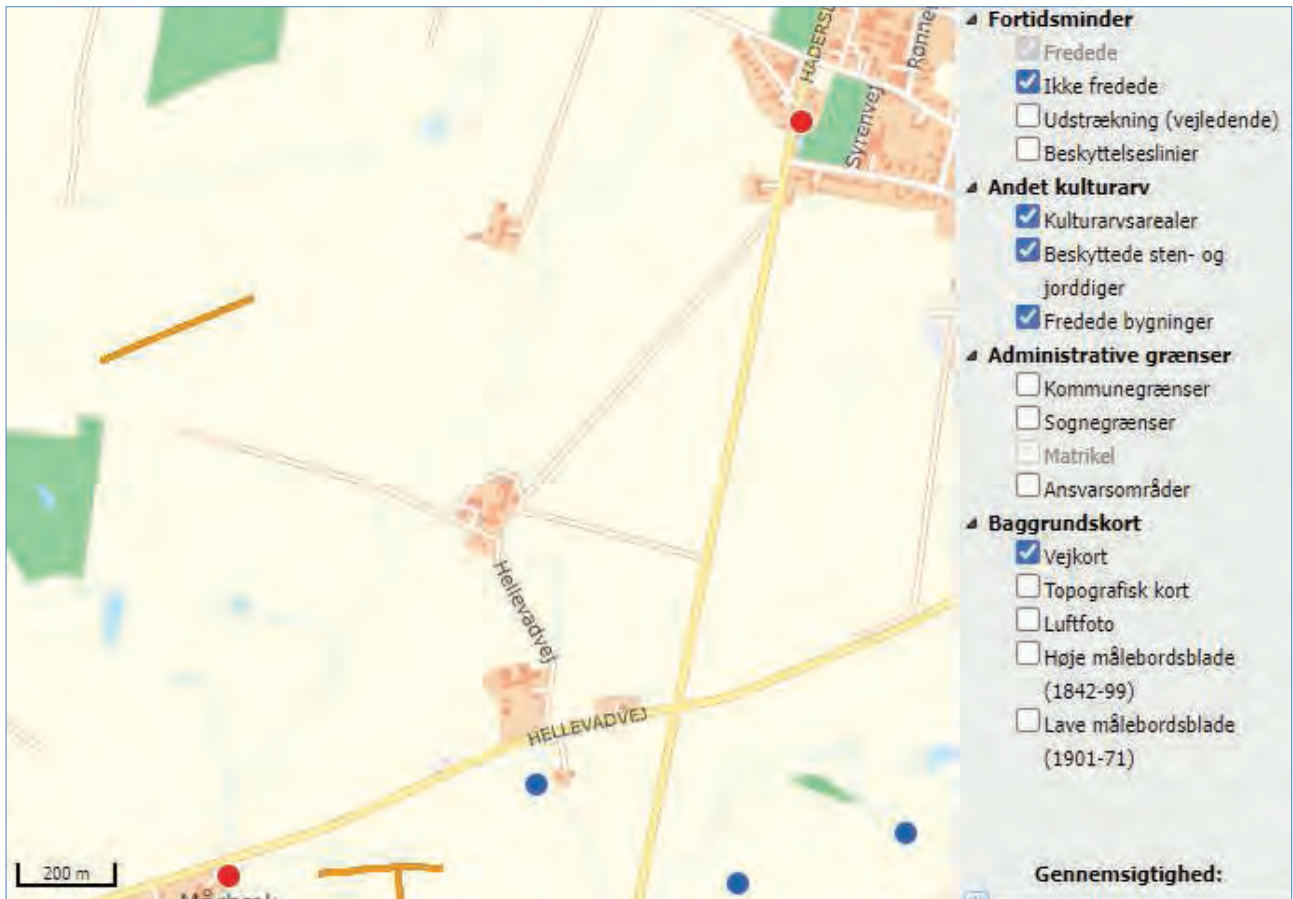
Landskabeligt vil udvidelsen af ejendommen fremstå som en naturligt integreret del af det eksisterende anlæg. Det vurderes, at der ikke sker en forringelse af den visuelle oplevelse af landskabet ved opførsel af betonpladsen, udvidelse af plansilo, løbegården og den nye stald.

Den nye gyllebeholder vil blive placeret ved det eksisterende læhegn ved Haderselvvej. Derudover vil ansøger lave en afskærmende beplantning rundt om gyllebeholderen.

Samlet set vurderes det, at ændringen ikke vil kunne påvirke kulturarv og landskabet negativt, idet ansøger planter et hegn rundt om den nye gyllebeholder. Det vurderes, at det eksisterende byggeri ikke er i strid med udpegninger, og at det samlede bygningsanlæg på nær gyllebeholderen vil fremstå som én driftsmæssig enhed.

Kulturarv

De nærmeste fredede fortidsminder er en kampestensbro, dateret tilbage til 1661-2018 e. K. Fortidsminderne ligger ved Stensgård cirka 1 kilometer sydvest for ejendommen, se figur 5.

Figur 5 Nærmeste fredede fortidsminder. Kilde: kulturarv.dk/fundogfortidsminder

Husdyrbruget ligger ligeledes udenfor Kulturhistorisk bevaringsværdier, Værdifulde Kulturmiljøer, Kulturarvsarealer og Kirkebyggelinje.

Vurdering af kulturarv

Placeringen af de eksisterende bygninger og nye udvidelser tilsidesætter ikke kulturudpegningerne i kommuneplanen for Tønder Kommune.

Materielle goder

Begrebet materielle goder er et begreb, der ikke benyttes i daglige tale. Med materielle goder menes materielle ting og ejendom. Ud fra denne betragtning skal der redegøres for, om ting og ejendomme kan blive væsentligt påvirket af husdyrbruget og dets udvidelse. Som beskrevet i det efterfølgende afsnit, overholdes alle afstandskrav.

Vurdering af materielle goder

Husdyrbruget overholder de gældende afstandskrav og lugtgenekrav, hvorfor det vurderes at husdyrbruget ikke vil påvirke naboernes materielle ting og ejendomme væsentligt.

Afstandskrav

Ifølge husdyrbruglovens afstandskrav i §6 skal der være mere end 50 meter fra nye stalde eller i stalde hvor der udvides eller ændres til:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone eller sommerhusområde,

- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

I tabellerne herunder er afstande jf. husdyrbruglovens §8 vist:

Rørlagt vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Fast plads	57
Staldbygning	BBR 8 - Goldkøer	24
Gødningslager	Gyllebeholder, øst	11
Åbent vandløb - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Fast plads	69
Staldbygning	BBR 5 - kostald	41
Gødningslager	Gyllebeholder, øst	24
Hellevadvej 15 - Nabobeboelse		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Udvidelse af plansiloer	95
Staldbygning	BBR 2 - ældre kvæstald	37
Gødningslager	Gyllebeholder, vest	64
Stuehus - Beboelse på samme ejendom		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Udvidelse af plansiloer	60
Staldbygning	BBR 2 - ældre kvæstald	1
Gødningslager	Gyllebeholder, øst	54

DGLU 159.1324 - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Fast plads	124
Staldbygning	BBR 8 - Goldkøer	95
Gødningslager	Gyllebeholder, øst	74
Bedsted vandværk - Vandforsyningsanlæg (almen)		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Fast plads	1260
Staldbygning	Ny stald	1169
Gødningslager	Ny gyllebeholder	1069
Offentlig markvej - Offentlig vej og privat fællesvej		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Fast plads	54
Staldbygning	BBR 8 - Goldkøer	15
Gødningslager	Gyllebeholder, øst	17
Matr. 91 - Naboskel		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Fast plads	80
Staldbygning	Ny kalveplads	99
Gødningslager	Gyllebeholder, vest	137
Overgang fra lukket rør til dræn - Vandløb og søer over 100 kvm		
Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Fast plads	16
Staldbygning	Ny kalveplads	38
Gødningslager	Gyllebeholder, vest	62

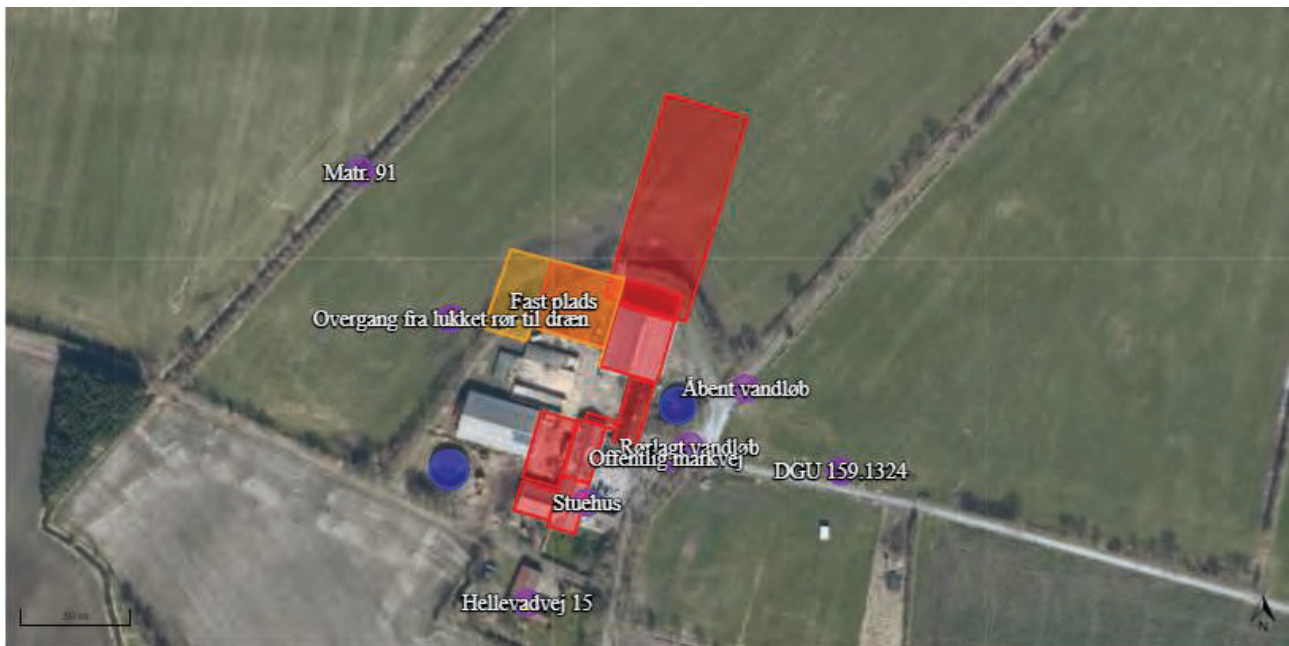
Tabel 4: Afstande jf. Husdyrbruglovens § 8 stk. 1

Afstandskravene til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej, og beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning er på 50 m. Husdyrgodkendelse.dk opgiver afstanden fra nærmeste stald og nærmeste lager i forhold til de forskellige udpegninger (markører).

Alle afstandskrav til ny opførelserne er overholdt. Bygning BBR 8 – Goldkøer og "Gyllebeholder, øst" er overholdt til den offentlige vej og vandløbet, da der ikke sker ændringer i bygningen eller beholderne.

I forbindelse med sagsbehandling af miljøgodkendelsen er det konstateret en åben grøft i umiddelbar nærhed til plansiloen og den fremtidige plads. For at sikre mod udslip til denne grøft, og for at overholde 15 meter kravet til vandløb og dræn, vil ansøger ligge grøften i faste lukkede rør. Og den eksisterende drænledning der løber tværs over marken, vil blive udskiftet med et fast rør, 15 meter ud i marken.

På kortudsnittet herunder er vist nærmeste vandløb, naboskel, offentlig vej, ikke almene vandboring og ejendommens beboelse. Der er ikke placeret nogen markør for nærmeste levnedsmiddelvirksomhed, da det vurderes, at der ikke ligger nogen i umiddelbar nærhed af husdyrbruget. Den nærmeste vandværksboring ligger så langt væk, at dette punkt ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet i figur 6, hvorfor dette er undladt.

Figur 6: Placering af afstandsmarkør

Vurdering af afstandskrav

Husdyrbruget ligger uden for alle bygge- og beskyttelseslinjer. Afstandskravet er overholdt.

3.4.1 Jordarealer og jordbund (F1b-d, F4, F5b)

Alle stalde, kanaler, omrøretanke, gyllerør og gyllebeholdere er og bliver udført i tætte og stabile materialer.

Vurdering

Da stalde, kanaler, omrøretanke, gyllerør og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer eller jordbund.

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, F1d)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift samt eventuelle oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 5, og tager afsæt i skema 224227. Denne produktion giver en total ammoniakemission fra husdyrbruget i ansøgt drift på 6614,85 kg NH₃-N/år, og med en meremission på 4.972,2 kg NH₃-N/år i forhold til 8 års drift og nudriften.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	6063,2	551,6	6614,8
Nudrift	1454,9	187,7	1642,6
8 års-drift	1454,9	187,7	1642,6

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV-arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kategoriserer naturen i kategori 1 -, 2 - og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer, som fremgår af tabel 6.

Naturområder i nærheden af husdyrbruget er udpeget i husdyrgodkendelse.dk og fremgår af figur 8-10, mens beregningerne af ammoniak til disse områder fremgår af tabel 7.

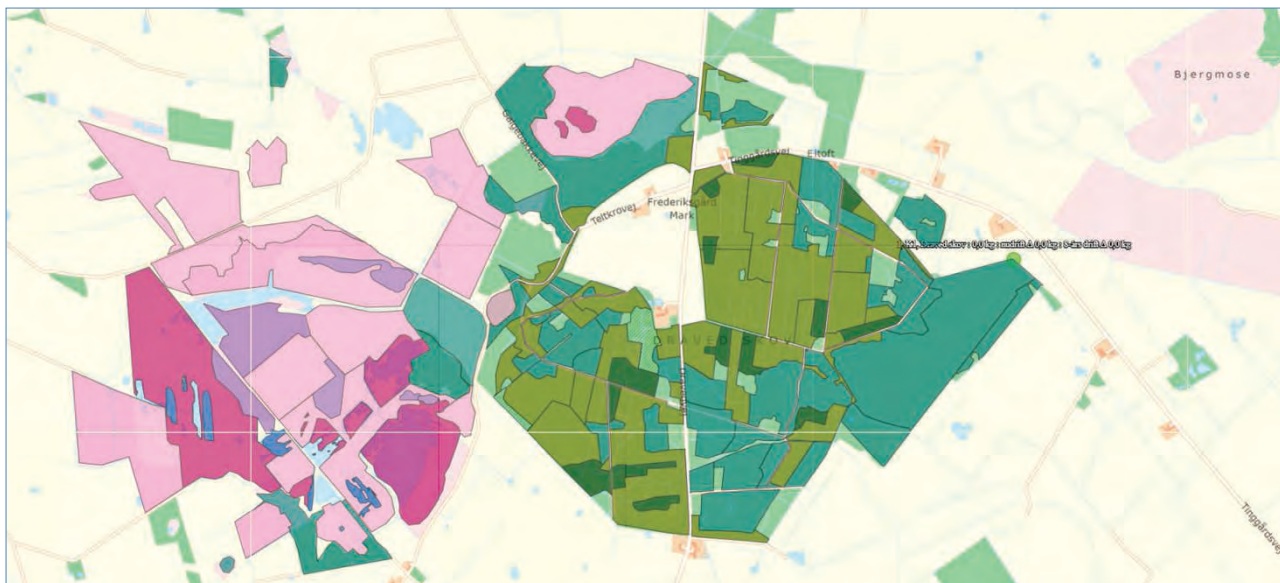
Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL2 (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lager) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelkovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 1.000-2.500 m		

Tabel 6, Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

² Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr. 240 af 13/03/2019

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde som indgår i Natura 2000 område, ligger cirka 7,4 kilometer sydvest for husdyrbruget, og er Draved Skov hvor dele af mosen er en "skovbevokset tørvemose" og "Ege-bland-skov" (se figur 7). Naturområdet har en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år.

Figur 7, Kortudsnit der viser placering af nærmeste ammoniakberegningsspunkt til kategori 1 natur.

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2 naturområde er en mose, som Tønder Kommune har udpeget som kategori 2 natur. Mosen fremgår ikke af de nationale kort over kategori 1 - og 2 natur.

Tønder Kommune har besigtiget mosen den 16-06-2021, og beskriver mosen som udbredt/veludviklet spaghnum- og/el mosrig bund. Mosen beskrives som næringspåvirket. Ved gennemgang af artslisten fremkommer bl.a. Næb-star, Kragefod, Smalbladet kæruld. Disse arter indikerer at der er tale om en hængesæk. Ved en højmose vil der typiske være lyng-arter, revling og tranebær. Ansøger stiller spørgsmålstegn ved om Tønder Kommunes udpegning af kategori 2 natur er korrekt på baggrund af mose-typen.

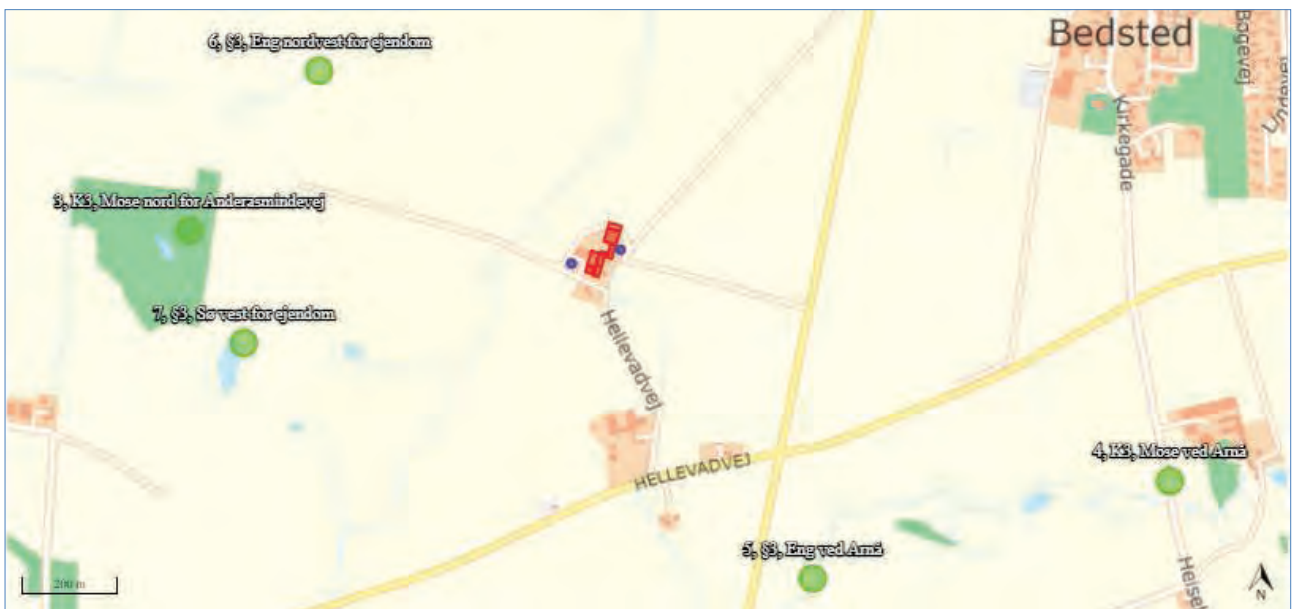
Mosen ligger cirka 1,4 kilometer nordvest for husdyrbruget (se figur 8). Totaldepositionen til overdrevet er 0,2 kg N/ha/år.

Figur 8, Kortudsnit der viser placering af nærmeste ammoniakberegningsspunkt til kategori 2 natur.

Kategori 3 natur og §3 områder

Af figur 9 nedenfor fremgår de nærmeste kategori 3 naturområder, samt de nærmeste §3 registrerede naturområder, som er en sø og eng.

Figur 9, Kortudsnit der viser placering af de nærmeste ammoniakberegningsspunkter til kategori 3 natur samt §3 natur.

Den samlede merdeposition til de udpegede kategori 3 naturområder og §3 naturtyper er mellem 0,4-0,1 kg N/ha/år i forhold til både nudriften og 8 års driften.

Nedenfor i tabel 8 ses de beregnede ammoniakdepositioner til de udpegede naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
7, §3, Sø vest for ejendom	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,2	0,3
6, §3, Eng nordvest for ejendom	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,4	0,4	0,5
5, §3, Eng ved Arnå	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,1
4, K3, Mose ved Arnå	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,3
3, K3, Mose nord for Anderasmindevej	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	0,4
2, K2?, Mose ved Mårbækvej	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,2
1, K1, Draved skov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 7, Oversigt over mer- og totaldeposition til de udpegede naturområder. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Vurdering af ammoniak til naturområder

Ammoniaktotaldepositionen til nærmeste kategori 1 natur er beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Kravet til en totaldeposition på maksimalt 0,2-0,7 kg N/ha/år er således overholdt.

Det nærmeste mulige kategori 2 naturområde har en beregnet totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år. Kravet til en totaldeposition på maksimalt 1 kg N/ha/år er således overholdt.

Da alle kategori 3- og §3 områderne har en beregnet merbelastning på under 1 kg N/ha/år, vurderes det generelt ikke at kunne medføre en tilstandsændring af et almindeligt §3 naturområde (naturområder uden for Natura 2000 områder).

3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet (F4, F1c)

Som vi læser Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, så er det den nærliggende biodiversitet, der kan forventes at blive berørt af projektet, der skal beskrives, herunder biodiversitetens relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund.

FN definerer biodiversitet som: "Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismene indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne som mangfoldigheden af økosystemer." Med andre ord er biodiversitet alt liv på jordkloden, herunder dyr, planter, svampe, bakterier og andet levende både på land og i vand.

Et traditionelt husdyrbrug, vil kunne påvirke biodiversiteten med ammoniak, der udledes gennem luften, udslip af forurenende stoffer i form af næringsstoffer eller kemikalier, afdrift eller afstrømning af bekæmpelsesmidler anvendt i marken eller ved direkte fysisk påvirkning, f.eks. hvis der fjernes natur, leve-, yngle- eller opholdssteder.

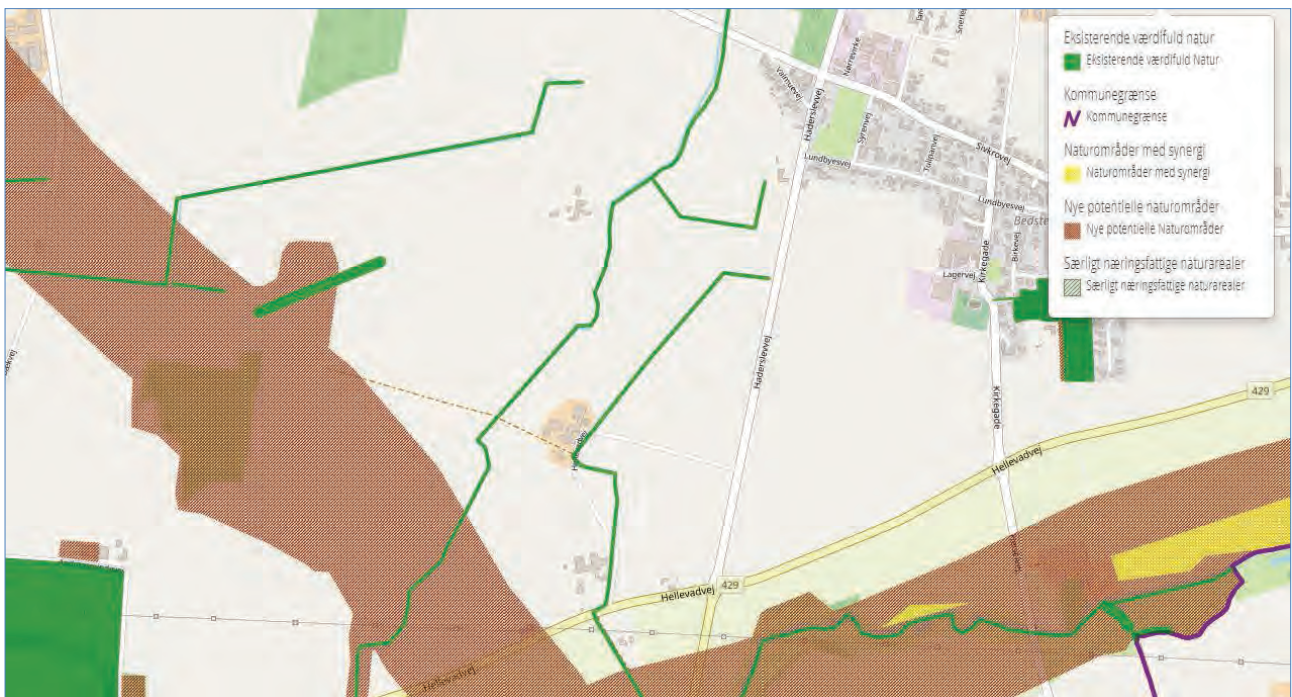
Påvirkningen med ammoniak på naturtyper er beskrevet i det foregående afsnit. I det ovenstående afsnit under dette punkt beskrives Bilag IV-arter og eventuel påvirkning heraf.

Der nedlægges ikke naturområder, og der sker ingen fjernelse af beplantninger. Ansøger har et øget fokus på, at forbedre de eksisterende vandhuller og etablere nye vandhuller og beplantninger.

Husdyrbruget ligger uden for områder udpeget som økologiske forbindelser eller potentielle økologiske forbindelser, områder med naturbeskyttelsesinteresser eller potentielle naturbeskyttelsesinteresser. De nærmeste områder fremgår af nedenstående kortudsnit.

Figur 10: Udpegninger af økologiske forbindelser og naturbeskyttelsesinteresser fra Tønder Kommunes GIS-kort.

Figur 11, Udpegninger af særlige næringsfattige naturarealer, potentielle naturområder og eksisterende værdifuld natur fra Tønder Kommunes kommuneplan.

Bilag IV-arter

Bilag IV-arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV³ fremgår en liste over arters udbredelse i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Der er desuden udgivet en videnskabelig rapport i 2013 over overvågning af arter⁴. Af rapporterne fremgår, at nedenstående arter kan være registreret i nærområdet til husdyrbruget. De potentielle bilag IV-arter, der kan forekomme i området er som beskrevet i tabel 8, flagermus, markfirben og paddearter.

Ifølge Naturdata på Danmarks Miljøportal, er der ikke observeret bilag IV arter i nærheden af husdyrbruget.

Gamle bygninger og træer **kan** fungere som dagskjul og overvintringssteder for flagermus, mens områdets søer og vådområder **kan** være yngle- og levesteder for padder.

Markfirben findes typisk på åbne, varme og solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder.

Dansk navn:	Videnskabeligt artsnavn:	Kilde
Brunflagermus	Nyctalus noctula	DMU, DCE
Sydflagermus	Eptesicus serotinus	DMU, DCE
Dværgflagermus	Pipistrellus pygmaeus	DMU, DCE
Pipistrellflagermus	Pipistrellus pipistrellus	DMU, DCE
Langøret flagermus	Plecotus auritus	
Vandflagermus	Myotis daubentonii	DMU, DCE
Troldflagermus	Pipistrellus nathusii	DMU, DCE
Skimmelflagermus	Vespertilio murinus	DCE
Stor Vandsalamander	Triturus cristatus	DMU, DCE
Løgfrø	Pelobates fuscus	DCE
Løvfrø	Hyla arborea	DCE
Spidssnudet frø	Rana arvalis	DCE
Butsnudet frø	Rana temporaria	DCE
Sumpvindelsnegl	Vertigo moulinsiana	DCE

Tabel 8: Liste over potentielle bilag IV-arter i området

Vurdering

Husdyrbruget ligger uden for områder, hvor Tønder Kommune vil øge den biologiske mangfoldighed jf. kommuneplanen. Derudover ligger husdyrbruget ikke i nærheden af særligt næringsfattige og biologisk mangfoldige naturarealer hvor der jf. kommuneplanen ikke må etableres eller udvides anlæg herunder husdyrproduktioner, som forringer den biologiske mangfoldighed væsentligt.

Øst for husdyrbruget er der et beskyttet vandløb, og et rørlagt vandløb der går forbi husdyrbruget. Vandløbet er udpeget som "eksisterende værdifuld natur". Ændringen på husdyrbruget vurderes ikke at medføre fjernelse af den naturmæssige værdi af det eksisterende åbne vandløb, da de generelle afstandskrav hertil er overholdt.

Der er ikke registreret bilag IV-arter i nærheden af husdyrbruget og det vurderes på baggrund af ovenstående samt ud fra det faktum, at der ikke fjernes træer, stenbunker eller gamle bygninger, at det ansøgte ikke ville påvirke eventuelle bilag IV-arter i området.

³ Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>

⁴ AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>

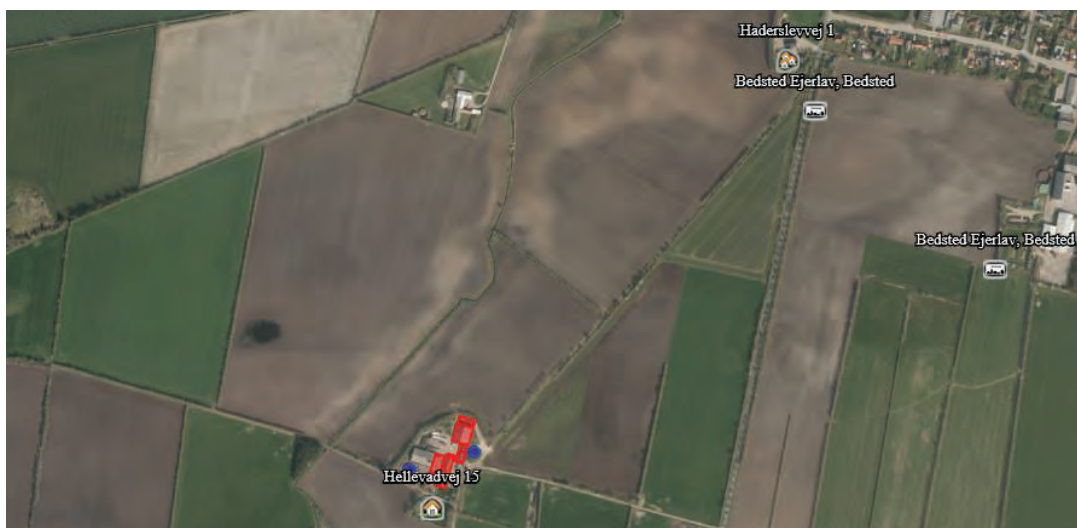
Det vurderes at potentielle bilag IV-arter vil findes i forbindelse med de registrerede §3 arealer og ammoniakfølsomme skove. Da den beregnede merdeposition er på maksimalt 0,4 kg N/ha/år, vurderes merdepositionen ikke at kunne medføre en tilstandsændring af de nærliggende naturområder, og derved ikke give anledning til at arternes yngle- og rasteområder beskadiges eller ødelægges.

Husdyrbruget ligger uden for områder, hvor Tønder Kommune vil øge den biologiske mangfoldighed jf. kommuneplanen.

3.7 Lugtemission (B6, B4, E1b)

Nærmeste lugtberegningsspunkter er udpeget i skema 224227 i Husdyrgodkendelse.dk, se Figur 12.

Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug i forhold til lugt og nærmeste nabo, samlet bebyggelse eller byzone, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for henholdsvis 100 m fra enkeltbeboelser uden landbrugspligt eller 300 m fra samlet bebyggelse eller byzone og sommerhusområde.

Figur 12: Nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Hellevadvej 15. Mens nærmeste samlet bebyggelse starter ved Haderslevvej 1. Nærmeste byzone er jf. plandata 60 meter længere nede af Haderslevvej end hvad der fremgår af byzonekortet i husdyrgodkendelse.dk. Nærmeste lokalplanlagte område er Bedsted.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Hellevadvej 15	0	FMK	128,4	128,4	166,3	Ja
Haderslevvej 1	0	NY	418,9	418,9	792,3	Ja
Bedsted Ejerlav, Bedsted	0	NY	603,8	603,8	766,7	Ja
Bedsted Ejerlav, Bedsted	0	NY	603,8	603,8	912,2	Ja

Tabel 9: Beregning af lugt geneafstand til Nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Vurdering af lugtemission

Lugtberegningerne sker i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og kravene er overholdt. Der gøres opmærksom på, at gyllebeholdere pr. definition ikke medfører lugtemission.

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde en lugtgeneafstand utilstrækkelig, selv om de bor længere væk end den beregnede lugtgeneafstand, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstanden.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan etableres som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

3.8 Øvrige emissioner og gener (B7, E1b, F1d, F5c, F8)

Fra et husdyrbrug kan der komme emissioner fra varme, støj, vibration, støv- og lysgener, skadedyr, luft og affald. Øvrige emission vand-, jordbunds- og undergrundsforureningen anses normalvis ikke som relevante på husdyrbrug, da staldanlæg og opbevaringsanlæg er opført i beton. Desuden forekommer der ikke stråling fra husdyrbrug.

Mulige gener fra husdyrbruget fremgår af bilag 4.

3.8.1 Støj (B7, E1b, F1d, F5c)

På ejendommen vil der forekomme støjgener i forbindelse med fodring, malkning, gyllepumpning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, blanding af foder, samt transport af dyr, foder og gylle mv. I malke rummet er der placeret en kompressor, se placering i bilag 4. Derudover benyttes der traktorpumpe til pumpning af gylle.

Der kan forekomme maskinstøj i forbindelse med udkørsel af gylle og ved markdriften. I forbindelse med høst, kan der forekomme perioder med støj fra transport af halm og korn ind til ejendommen samt tørring af korn.

Vurdering

Støj og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer, idet de fleste støjende aktiviteter foregår indendørs. Plansiloerne ligger ca. 50 meter fra nærmeste nabo, og området afgrænses af husdyrbrugets øvrige bygninger.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

Vurdering af støj i forhold til transporter er beskrevet særskilt under punkt 3.8.6.

3.8.2 Rystelser og vibrationer (B7, E1b, F1d, F5c)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker med det ansøgte ikke nogen ændringer i kilderne til eventuelle rystelser og vibrationer fra husdyrbruget. Kilder kan f.eks. være gyllepumper, traktorer (specielt ved stakning af ensilage) samt øvrige maskiner.

Vurdering

Forekomst af rystelser og vibrationer vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere omgivelserne væsentligt. Vurdering af rystelser i forhold til transport er beskrevet under punkt 3.8.6.

3.8.3 Støv (B7, E1b)

Rundt om hele ejendommen er der befæstede arealer, hvilket reducerer støvgenerne i forhold til hvis udenoms arealerne ikke var befæstet. Støv vil primært forekomme i forbindelse med markdriften, og i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Desuden vil der kunne forekomme støvgener ved håndtering af korn.

Der kan forekomme støvgener ved indkøring af halm, og når der strøs ved kreaturerne.

Vurdering

Korn håndteres indendørs i laden og plansiloerne ligger ca. 50 meter fra nærmeste nabo, og ensilage er ikke en støvende aktivitet, hvorfor det ikke vurderes at genere naboerne.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støv fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

3.8.4 Lyspåvirkning (B7, E1b, F1d, F5c)

I forbindelse med den nye kalveplads, vil der blive opsat et lys spot, som vil lyse området op.

Der er lys i staldene døgnet rundt, dog er belysningen i stalde dæmpet mellem ca. kl. 23 og kl. 04. Lysbehovet i nattetimerne er for at få en optimal mælkeproduktion og reproduktion, da forsøg har vist, at malkende køer skal have 16-18 timers lys og 6-8 timers mørke i døgnet.

I forbindelse med transport af mælk, dyr, foder, stakning på ensilage og kørsel med husdyrgødning vil der holde/køre lastbiler og traktorer med lys på - ved mælketanken, staldene, ensilagepladserne og gyllebeholdere.

Vurdering

Det vurderes, at belysning ikke kan påvirke de nærmeste naboer væsentligt, da det fremtidige spot på kalvepladsen vender væk fra naboen, samt at der i nattetimerne kun er vågelys i stalden.

Lyspåvirkning fra lastbiler er kortvarig og vurderes derfor ikke at kunne medføre væsentlige gener for de nærmeste naboer.

3.8.5 Skadedyr (B7, E1b)

Der holdes rent og ryddeligt på husdyrbruget. Tom emballage og andet affald bortskaffes jævnlige, og døde dyr søges afhentet hurtigst muligt.

Hos kalvene fjernes dybstrøelsen jævnlige og der anvendes elektriske fluefanger. Bekæmpelse af skadedyr sker af kommunen.

Vurdering

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr. Med effektiv rottebekæmpelse vil der være begrænset fare for menneskers sundhed, da overførsel af smitte med bakterier, vira og protozoer herved begrænses mest muligt.

3.8.6 Transporter (B7, E1b)

Transport til husdyrbruget sker via indkørslen fra Hellevadvej.

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 06.00-19.00 på hverdage. På sigt vil gyllen blive kørt til biogasanlæg og der skal modtages afgasset biomasse retur i den ansøgte gyllebeholder ved Haderslevvej.

Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 6 gange dagligt.

Tunge transporter	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Mælkebil	360	360
Kørsel med foder mellem ejendomme (traktor og vogn, en mix vogn)	0	0
Dieseolie (lastbil)	12	12
Husdyr til og fra ejendommen	0	26
Udkørsel af gylle (traktor og gyllevogn, kapacitet til 28 tons)	162	185/448
Biogas (forventet)	0	104
Kørsel med affald (lastbil (dagrenovation)	26	26
Afhentning af døde dyr (lastbil) døde dyr afhentes dagen efter dyret er dødt.	12	12
Maksimalt i alt	572	725 / 988

Tabel 10 Skønnede antal transporter

Vurdering

Til- og frakørsel sker via Hellevadvej, og omfatter hovedsageligt lastbiltransporter og traktorer med markredskaber. I forbindelse med udvidelse vil der komme flere transporter, hovedsagelige på grund af levering til biogasanlæg.

Det øgede antal transporter vurderes ikke at være væsentligt til gene for naboerne, da der ikke sker en væsentlig stigning i antal transporter og gylletransport vil minimeres væsentligt, når den nye gyllebeholder etableres ved Haderslevvej.

3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, F5b)

3.9.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr overdækkes og placeres ved bygning BBR 10 på fast bund indtil afhentning af DAKA. Når der er registreret et dødt dyr kontaktes DAKA, hvorefter de afhenter den efterfølgende hverdag.

Vurdering

Der vurderes ikke at være gener forbundet med håndtering og opbevaring af døde dyr.

3.9.2 Affald (B8, F1d, F5c)

Der opbevares ikke pesticider og andre bekæmpelsesmidler på husdyrbruget, dog forekommer der kemikaliedunke fra vask af malkeudstyret. Medicinering foretages af dyrlæge. Der er fokus på at producere så lidt affald som muligt. Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Spildolie	Intet	Intet	Intet	Intet
Olie- og brændstoffiltre	Intet	Intet	Intet	Intet
Rester af bekæmpelsesmidler				
Spraydåser	Intet	Intet	Intet	Intet
Batterier – alle typer	Intet	Intet	Intet	Intet
Fast affald:				
Kanyler/medicinrester/emballage	Intet			
Tom emballage (papir/pap)	Container	Marius Petersen	Marius Petersen	Afhentes hver 14 dag
Tom emballage (plast)	Container	Marius Petersen	Marius Petersen	Afhentes hver 14 dag
Lysstofrør og elsparepærer	I lade	Ansøger	Genbrugsstion	Mindre mængder
Jern og metal	Et sted på ejendommen	U.L Petersens Eftf.	U.L Petersens Eftf.	0-1 tons

Tabel 11: Affaldshåndtering og mængder

Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen, da ejendommen drives økologisk. Der findes heller ikke spildolie, oliefiltre og lign. fra maskiner, da al markdrift sker af maskinstation.

Al brændbart affald, herunder tom emballage opbevares i 1,5 m³ container, som er placeret ved kostalden.

Der benyttes ikke mere foder, end der er behov for, og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget sorterer, opbevarer og bortskaffer affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativer. Det vurderes endvidere, at der ikke vil opstå gener i forbindelse med bortskaffelse af affald.

3.9.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Der opbevares ingen sprøjtemidler på ejendommen. I malkerummet vil der være kemikalier til rengøring af malkeanlægget. Der er opstillet to dieselolietanke i laden på fast bund uden afløb.

Vurdering

Med den beskrevne opbevaring af olie og kemikalier på husdyrbruget vurderes det, at der ikke er risiko for, at der under normale forhold kan ske udslip af sådanne stoffer. Husdyrbruget har en beredskabsplan, hvor der er instrukser for, hvordan uheld med olie og kemikalier skal håndteres.

3.9.4 Råvarer (B7)

Der fodres med hjemmeavlet græs- og majsensilage, samt færdigindkøbt kraftfoder.

Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes biologiske behov (kalv, kvie, malkende ko, goldko, slagteko og evt. slagtekalv). For at opnå så præcis en næringsstofsammensætning som muligt, udtages der analyser af grovfoderet, som ligger til grund for sammensætning af det indkøbte foder. Optimeringen af foderplanen sker bl.a. på protein, så overforsyning såvel som underforsyning undgås. Overforsyning med protein medfører en belastning af miljøet, ligesom det overbelaster koen.

På mineralsiden kan der ud fra bedriftens aktuelle grovfoderanalyser af mineralstofprocenten udarbejdes specielt sammensatte mineralblandinger, der opfylder normen for dyrenes behov for alle mikro- og makromineraler, heriblandt fosfor samt vitaminer. Alternativt kan der vælges blandt typemineralblandinger således, at næringsstofsammensætningen tilgodeses bedst muligt.

Mælkeproducenter er interesseret i, at ovenstående er i orden, da ubalance i foderets sammensætning betyder en forringelse af foderudnyttelsen og dermed forringelse af det økonomiske udbytte.

Ensilage opbevares dels på ensilagepladsen og i markstak og indkøbt foder opbevares i lade. Ved opbevaring af ensilage i markstak, vil afstandskravene for ensilageoplæg i marken samt krav om, at ensilageoplæg skal efterfølges af en afgrøde, der kan optage næringsstoffer, blive overholdt.

Vandforbruget er beskrevet i punkt 3.9.6.

Vurdering

Der er ikke længere mulighed for at anvende fodringsteknikker som virkemiddel til at reducere ammoniakemissionen, idet fodringsteknikkerne ikke længere fremgår af Miljøstyrelsens Teknologiliste. I de nye godkendelser til en bestemt størrelse produktionsareal, er der således ikke på nuværende tidspunkt en målbar effekt af fodringstiltag. Der bør derfor ikke stilles vilkår om dokumentation af foderplaner og lignende.

Husdyrbruget vil også fremadrettet udarbejde foderplaner.

3.9.5 Energiforbrug (B8, F1c)

Elforbruget dækker el til belysning, drift af foderanlæg, malkestald, køletank og vanding osv. Det samlede elforbrug for produktionen fremgår af tabel 12.

Der er kun lys tændt udenfor og i staldene når det er nødvendigt – og vågelys i stalden om natten, og kostalden er så åben, at dagslyset er tilstrækkeligt en stor del af året. Derudover er der et korntrøringsanlæg på ejendommen. Ansøger skifter løbende til LED-belysning og anvender frekvensstyrede pumper.

På maskinhuset er der installeret et 6 kW solcelleanlæg, der forsyner stuehuset med elektricitet.

Type	Forbrug 2020	Forbrug efter uden kostald (140 køer)	Forbrug efter med kostald (400 køer)
EI	200.000 kWh	ca. 93.800 + vanding+korntrøring. kWh	ca. 268.000 + vanding+korntrøring. kWh
Dieselolie	15.000 l	15.000 l	15.000 l

Tabel 12, Energiforbrug før og efter.

Forbruget i ansøgt drift er et skøn, og ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 udgivet af SEGES er elforbruget på ca. 670 kWh pr. årsko, dog med mulighed for store variationer. Med en maksimal produktion på 140 årskøer svarer det til 301.500 kWh.

Vurdering

Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi. Med frekvensstyrede pumper i forbindelse med malkeanlæg, solceller og LED-belysning vurderes det, at der samlet set anvendes BAT i forhold til energi.

3.9.6 Vandressourcen og vandforbrug (B8)

Husdyrbruget ligger inden for områder med drikkevandsinteresser (almindelige – ikke særlige) og udenfor indvindingsopland. Staldene er etableret med tætte bunde og kanaler, og der er ingen risiko for udsivning til det omgivende miljø. Gyllebeholderen, fortank og gyllerør er tætte, hvorfor der heller ikke her er risiko for udsivning til det omgivende miljø.

Husdyrbruget forsynes med drikkevand til produktionen fra Bedsted Vandværk. Størstedelen af vandforbruget på ejendommen relaterer sig til forbrug af drikkevand til malkekøerne samt rengøring af malkestald, fodervogn og kalvehytter.

I følge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug ca. 33 m³ pr. årsko (stor race) og ca. 5,7 m³ pr. opdræt (stor race). Med den maksimale produktion, svarer det til ca. 15.000 m³.

Type	Forbrug 2020	Forbrug efter uden kostald (140 køer)	Forbrug efter med kostald (400 køer)
Drikkevand, vaskevand mv.	Cirka 5000 m ³	5418 m ³	13.200 m ³
Stuehuse	Inkl. i ovenstående	ca. 100 m ³	ca. 100 m ³
I alt	5000 m ³	5518 m ³	13.300 m ³

Tabel 13: Vandforbrug før og efter.

For at minimere vandforbruget, genindvindes vandet, således at vandet der har været anvendt til køling af mælketanken, efterfølgende udnyttes som drikkevand.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Fodervogn og kalvehytter m.v. vaskes med højtryksrensere.

Der er installeret drikkekar med stor vandflade til køerne, hvilket minimerer drikkevandsspild.

Vurdering

Normforbruget for produktion på 140 køer er beregnet til cirka 5.500 m³, og normtallene er ikke opdateret siden 2015, og der er endvidere ikke korrigeret for forventet mælkeydelse og skæv alderssammensætning af opdræt. Det vurderes, at der foretages vandbesparende tiltag med hensyn til drikkevandssystemer.

Da godkendelsen er til fri produktion på produktionsarealerne, bør der ikke stilles vilkår om et maksimalt vandforbrug. I stedet bør der stilles vilkår om, at vandforbruget skal opgøres årligt og fremvises ved tilsyn. Alternativt kan der stilles vilkår om, at kommunen kan forlange drikkevandssystemet gennemgået af en fagperson, hvis der sker stigninger i vandforbruget, der ikke kan forklares, med f.eks. et øget antal dyr på husdyrbruget.

De eksisterende stalde, gyllebeholdere, omrøretanke, kanaler og gyllerør m.v. er etableret tætte og den nye stald, de nye kanaler og gyllerør vil ligeledes blive etableret tætte. Der er derfor ingen risiko for udsivning til grundvand eller overfladevand.

3.9.7 Spildevand og restvand (B8, F1d, F4)

Afløbsforholdene på husdyrbruget fremgår af ledningsplanen, se bilag 4.

Tagvand fra den eksisterende ladebygning ledes til dræn og videre til Bolbro Bæk. Ansøger vil etablere et lukket rør ud til drænrøret i marken. Det er ukendt hvor tagvand fra de andre eksisterende bygninger ledes hen.

Sanitært spildevand fra stuehuset ledes fortsat til trixtank og videre til et nedsivningsanlæg. Der er ikke planlagt ændringer af udledningen fra stuehuset, da der ikke sker ændringer af afledningen herfra.

Tagvandet fra den nye udvidelse af stalden vil blive ledt til faskine.

Vurdering

Da ansøger ligger en eksisterende grøft i lukkede rør og derudover ikke ændre på bortledning af overfladevand, vurderes overfladevandet og spildevandet ikke at kunne skade det omkringliggende vandmiljø.

3.10 Klima (F4, F5f)

Mælkeproduktion generelt bidrager til udledning af klimagasser som metan, CO² og lattergas. Det er især dyrenes fordøjelse, staldgødningen og markbruget der bidrager til lattergas- og metan udskillelsen, mens CO²-udskillelsen stammer fra strøm- og dieselforbruget.

Ansøger har et øget fokus på at udnytte foderet optimalt og minimere produktionen af restfoder. Der tages altid analyse af fodret. Derudover forventes al gylle, at kunne afsættes til biogasanlæg. Ansøger har fornyelig fået lavet en RISE analyse der også vurderer ejendommens klimaaftryk. Analysen viser, at det største klimaaftryk kommer fra drøvtyggerne.

Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, vandstigning fra vandløb, grundvandsstigning samt havvandsstigning.

Nedbør

Figur 13 nedenfor viser de områder og bygninger, der kan blive påvirket ved en timenedbør på mere end 15 mm.

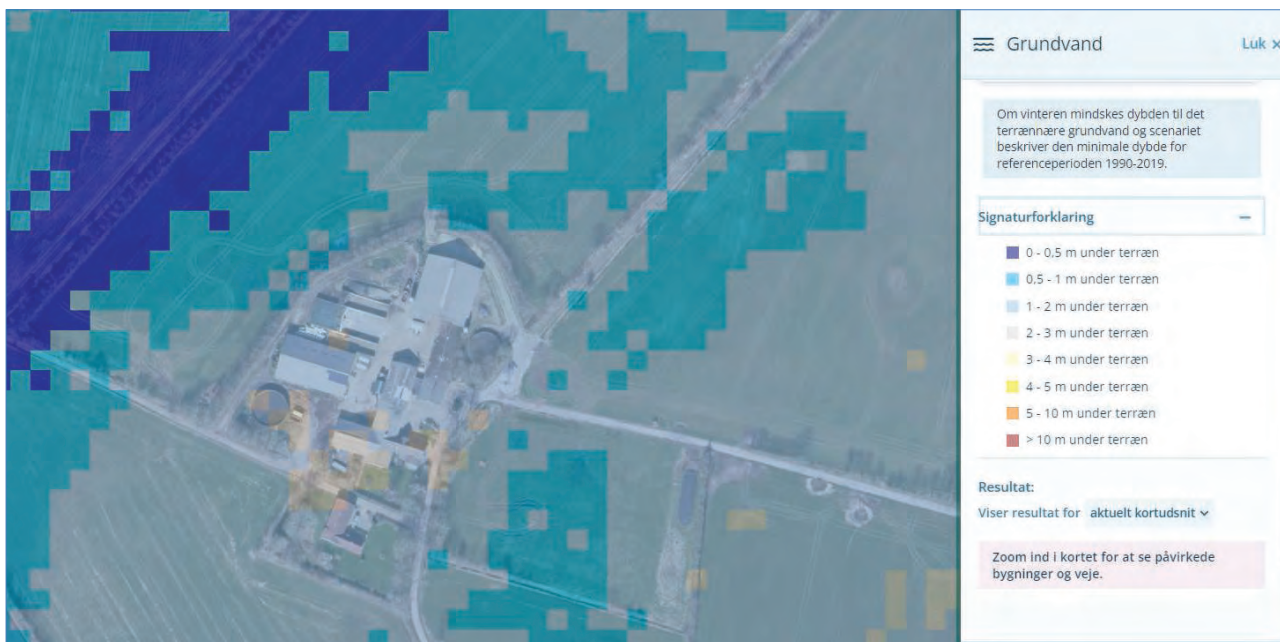
Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser i staldene, ligesom der ikke tidligere har været risiko for forurening som følge af nedbør. Kapaciteten i husdyrbrugets gyllebeholder kontrolleres jævnligt, og vurderes forud for varslinger af megen nedbør, netop for at undgå overløb.

Figur 13, Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Grundvand

Af tabel 14 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen står forholdsvis lavt, nemlig med en minimumshøjde på mellem 2-4 meter under terræn.

Figur 14, Grundvandshøjde omkring husdyrbruget om vinteren. Kilde: kamp.miljøportal.dk

Vandløb og hav

Husdyrbruget ligger ikke i et område, der påvirkes af oversvømmelser fra vandløb eller havandsstigning.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget gennem løbende forbedringer, gør hvad der er muligt for at reducere husdyrbrugets klimapåvirkninger. Husdyrbruget leverer dele af husdyrgødningen til biogasanlæg og dette forventes at stige.

Det vurderes, at husdyrbruget er indrettet og drives, så ændrede nedbørsmængder, vandstigning fra vandløb og grundvandsstigning kan håndteres på husdyrbruget. Dels pga. afløbsforholdene, samt det at staldene og gødningsopbevaringen er udført i tætte og bestandige materialer.

3.11 Forslag til egenkontrol (B7)

Ingen

3.12 BAT-ammoniakemission (B9, F5g)

BAT-niveauet beregnes i husdyrgodkendelse.dk, og forudsætningen for BAT-beregning i denne godkendelse, tager afsæt i en ældre tilladelse fra før 2007, hvilket betyder, at BAT niveauet for de eksisterende staldafsnit, tager afsæt i et BAT niveau for eksisterende stalde.

Den nye kostald og kalveplads tager afsæt i en "ny stald" i forhold til BAT beregning. Der søges om spalter i den nye kostald, da ejendommen drives økologisk.

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 6.615 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er på 6.615 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6063	552	6615
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6063	552	6615
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 14: Samlet BAT beregning. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år) ^c
BBR 5 - køstald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit	1,16	1,16
BBR 8 - Goldkøer	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit	1,16	1,16
BBR 8 - Goldkøer	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
BBR 7 - Småkaive	Kalve, (under 6 mdr.) Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
BBR 2 - ældre kviestald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit	1,16	1,16
BBR 10 - Dybstrøelsesstald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	0,84	0,84
Løbegård	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,68	1,68
Ny stald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,16	1,16
Ny kalveplads	Kalve, (under 6 mdr.) Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 15: Tabel med oplysninger om forudsætning for BAT-beregning (ny eller eksisterende stald) Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Vurdering

Da BAT-kravet overholdes vurderes det, at der med det ansøgte sker en tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen.

3.13 Risiko for ulykker og katastrofer (F5d, E1c, F7, F8)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under punkterne 3.4-3.10. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i staldkontoret og opdateres løbende, når der er behov.

På ejendommen opbevares husdyrgødningen i staldenes gyllesystemer, forbeholderen samt i gyllebeholderen. De største risikoer for forureninger med husdyrgødning, vurderes at være påkørsel med traktor/gyllevogn, der kan medføre skader og utætheder på gyllebeholderen, eller overløb i forbindelse med pumpning af gylle til gyllebeholderen.

Skulle der ske udslip af husdyrgødning fra gyllebeholderne, viser figur 16 herunder, at gyllen vil løbe mod vest, hvor der cirka 120 meter væk løber en grøft. Den vestlige gyllebeholder ligger forholdsvis tæt på maskinlade. Hvis uheldet er ude, kan ansøger lukke for tilgang ved dække området til med en skovfuld jord.

Ved brud på gylletanken øst for kostalden, vil gyllen løbe mod syd, og hen over det rørlagt vandløb. Cirka 20 meter nord for gylletanken er overgangen mellem det rørlagte og åbne vandløb, og som det ses af figur 15 løber strømningsvejene mod syd, dvs. at gyllen vil løbe ud på marken øst for stuehuset. Hvis uheldet uheldigvis skulle ske, vil ansøger stoppe gyllen ved at lukke det åbne vandløb mod syd, så gyllen ikke kan løbe længere ned mod Arnå.

Det åbne -/rørlagte vandløb har forbindelse til Arnå.

Ved et eventuelt gylleuheld, vil der blive sat ind for at begrænse omfanget af forureningen, således at der ikke sker påvirkninger af Arnå. Dette kan for eksempel ske ved at dæmme op med jord eller lignende ved det åbne vandløb mod syd.

Figur 15, Kort over hvor et eventuelt gylleudslip vil løbe hen. Kilde: Scalgo

Eksisterende stalde, gyllekanaler og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrbrugets gylle (se punkt 3.1.2). Gyllebeholderen er desuden omfattet af 5/10 års beholderkontrol og bliver kontrolleret løbende.

Husdyrbruget ligger ikke i nærheden af større industrielle anlæg, såsom atomkraftværker, krudtfabrikker eller tung fremstillingsvirksomhed, som risikerer at springe i luften eller brænde med alvorlige konsekvenser for omkringliggende anlæg. Området er ikke præget af jordskælv, jordskred eller andre naturkatastrofer, som kan føre til at bygninger falder sammen eller fundamenter revner. Anlægget er konstrueret, så det kan tåle hændelser med store mængder regn, og anlægget ligger forholdsvis langt fra et vandløb, at det ikke er truet af oversvømmelse, selv ved usædvanligt store nedbørshændelser.

Vurdering

Skulle der ske udslip af gylle er der ingen nærliggende naturarealer, der vil kunne blive påvirket af udslip fra gyllebeholdere. Det vurderes endvidere, at der ikke er fare for menneskers sundhed, kulturarven eller miljøet pga. ulykker eller katastrofer på husdyrbruget eller forbundet med husdyrbrugets drift.

3.14 Overvågning (F7)

Der forslås ingen særskilte overvågningsordninger.

Vurdering

Da der som beskrevet i de foregående punkter i miljøkonsekvensrapporten ikke vurderes at kunne forekomme væsentlige skadelige virkninger på det omkringliggende miljø, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet, vurderes der ikke at være behov for at opstille en egentlig overvågningsordning.

Tønder Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

3.15 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (F4, F5d)

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi.

Vurdering

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes endvidere, at husdyrbruget med dets beliggenhed i forhold til omgivelserne, ikke kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed væsentligt, heller ikke i forhold til samspil med de øvrige faktorer jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 8 (se punkt 3). Potentielt kunne befolkningen og menneskers sundhed blive påvirket af næringsstoffer eller kemikalier, der siver ned i grundvandet og forurener dette. Med husdyrbrugets indretning og drift vurderes det, at der er meget begrænset risiko for, at dette kan ske.

3.16 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (B10, E1b, F5e)

Som det fremgår af nedenstående kort, ligger det nærmeste andet husdyrbrug cirka 300 meter fra Hellevadvej 17.

I forhold til kumulation med andre husdyrbrug og øvrige forureningsparameter og gener som beskrevet ovenfor, er det nærmeste husdyrbrug på Hellevadvej 13. Kumulation i forhold til ammoniakdeposition og natur er beskrevet under punkt 3.5, mens kumulation til lugt og beboelse fremgår under punkt 3.6.

Der er ikke biogasanlæg eller andre projekter i området.

Figur 16, Kort over det centrale husdyrbrugsregister. Kilde Jordbrugsanalyse.dk. Udklip fra den 17-11-2021

Vurdering

På grund af afstanden fra Hellevadvej 17 til husdyrbruget på Hellevadvej 13, vurderes det, at der ikke vil opstå kumulation i forhold til lugt. Hvis der blev valgt kumulation med et andet husdyrbrug vil geneafstanden stadig være overholdt. I forhold til støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr og transport vurderes der ikke at kunne opstå kumulation pga. afstanden samt de genebegrænsende tiltag.

Det vurderes, at der ikke kan være andre eksisterende eller godkendte projekter i området, som husdyrbruget vil kunne kumulere med, som f.ks. biogasanlæg eller godkendte, men endnu ikke etablerede nye husdyrbrug eller lignende.

3.17 Alternative løsninger og 0-alternativet (E1d, F2, F3)

Betonplads/kalveplads

Betonpladsens/kalvepladsens placering er valgt, hvor der allerede i dag er en plads tilovers, og i umiddelbar nærhed til eksisterende kostald. I forbindelse med arbejdet med miljøansøgningen, er det også blevet undersøgt, om der var muligheder for at ligge pladsen et andet sted, dog er dette fravalgt, da den daglige logistik med bl.a. fodring af kalve ikke vil blive forbedret.

Løbegård

Placeringen af løbegården er valgt, da der allerede i dag er et betonareal foran kostalden mod nord.

Kostald

Ansøger har haft et ønske om at placere en ny kostald parallelt med den eksisterende kostald. Denne kostald ville med den ansøgte placering komme til at ligge oven på en kommunal markvej. Ansøger har i foråret 2021 undersøgt mulighederne for, at købe den eksisterende markvej af Tønder Kommune samt at rørlægge vandløbet. Købet af vejen var ikke en mulighed.

Gyllebeholder

I ansøgningsprocessen er forskellige alternative placeringer drøftet, herunder muligheden for at placere beholderen ved husdyrbruget. Den overvejende fordel med nærheden til Haderslevvej er vægtet højt i forbindelse med placeringen.

Såfremt ansøgningen mod forventning ikke godkendes er 0-alternativet, at husdyrbruget fortsætter med den nugældende tilladelse, som er fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse fra 2020.

Da husdyrbruget ikke er et IE-husdyrbrug og totaldepositionskravene i forhold til kategori 1 - og kategori 2 natur overholdes, skal den eksisterende miljøgodkendelse ikke revurderes.

Af væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger kunne der være valgt teltoverdækninger af gyllebeholdere og/eller forsure. Ansøger har ikke mulighed for at staldforsure, da han er økolog og desuden leverer gylle til biogas. Teltoverdækning monteres på den nye gyllebeholder, men ansøger ønsker ikke at have fastsat vilkår herom, da BAT er overholdt uden dette virkemiddel.

Vurdering

Det vurderes, at ovenstående vurderinger i forhold til alternativer og 0-alternativ er tilstrækkeligt til at leve op til lovgivnings krav til en sådan vurdering.

4. Oplysninger om konsulenten (E3)

Ansøgningen er udarbejdet af Pba. i jordbrug, Henriette Fries, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i 15 år. Dels som rådgiver, kommunal miljømedarbejder, AC-tekniker i Miljøstyrelsen og nu miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

5. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget på Hellevadvej 17 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Tønder Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

Det vurderes endvidere, at der ikke er samspil mellem emnerne 1) befolkningen og menneskers sundhed, 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter, 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima og 4) materielle goder, kulturarv og landskabet, der kan medføre væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af omgivelserne.

6. Referenceliste (F10)

1. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 2256 af 29/12/2020
2. <http://kort.plandata.dk/spatialmap?>
3. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019
4. http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taalgraenser.pdf
5. Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>
6. AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/rSR50.pdf>

7. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort over husdyrbruget

Bilag 2: Produktionsarealer

Bilag 3: Ledningsplan

Bilag 4: Gener

Bilag 5: Kapacitetsberegning (vedhæftet husdyrgodkendelse.dk)

 LandboSyd		Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
Oversigt Hellevadvej 17		J.Nr.: Målforshold: 1:900
Dato: 30.11.2021 / 13:32:01		Init.: hef

Bilag 2: Produktionsarealer

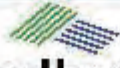
Produktionsareal, Hellevadvej 17									
Ansøgt									
BBR 10 - dybstrøelsesstald	Længde	Bredde	Areal		BBR 8 - Goldkøer	Længde	Bredde	Areal	
	16,5	14	231		Spalteareal	8	15	120	
Produktionsareal, dybstrøelse			231		Dybstrøelse	13,5	8,3	112	
BBR 2 - Ældre kviestald	Længde	Bredde	Areal		Produktionsareal, Spalter	120			
Spalteareal	20,6	3,3	68		Produktionsareal, Dybstrøelse	112			
Spalteareal	23	3,6	83		BBR 5 - Kostald	Længde	Bredde	Antal	Areal
Spalteareal	1,6	5	8		Spalteareal	12,6	28,6	360	
Produktionsareal, Spalter			159		Spalteareal	10,3	28,6	295	
BBR 7 - Småkalve	Længde	Bredde	Areal		Spalteareal	3	4,8	14	
Dybstrøelse	12	3,6	43		Fratrukket nakkebom	0,7	1,1	25	19
Produktionsareal, Dybstrøelse			43		Fratrukket nakkebom	0,32	1,1	38	13
Kalvebokse	Længde	Bredde	Areal		Fratrukket nakkebom	0,7	1,1	25	19
Dybstrøelse	3,3	1,3	8	34	Fratrukket nakkebom	0,32	1,1	19	7
Produktionsareal, Dybstrøelse			34		Produktionsareal, Spalter	611			
Kalvehytter 1	Længde	Bredde	Areal		Ny kostald	Længde	Bredde	Antal	Areal
Dybstrøelse	4,5	3	2	27	Spalter	3200			
Produktionsareal, Dybstrøelse			27		Produktionsareal, spalter	3200			
Kalvehytter 2	Længde	Bredde	Areal		Ny Plads	Længde	Bredde	Andel	Areal
Dybstrøelse	4,8	5,8	2	56	Dybstrøelse	500			
Produktionsareal, Dybstrøelse			56		Produktionsareal, Dybstrøelse	500			
					Løbegård	Længde	Bredde	Andel	Areal
					Fast gulv	342			
					Produktionsareal, Dybstrøelse	342			

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr.
Produktionsarealer Hellevadvej 17	Målforhold: 1:800
Dato: 30.11.2021 / 20:17:11	init.: hef

Bilag 3: Ledningsplan

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforhold: 1:1100 Init.: hef
Afledning Hellevadvej 17 Dato: 10.06.2022 / 12:36:47	

Bilag 4: Gener

 LandboSyd	Jens Terp-Nielsen Vej 13 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforhold: 1:1000
Gener Hellevadvej 17	Dato: 10.06.2022 / 12:46:30
Init.: hef	Inits.: hef